

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 19. XI aastakäik

TEATAJA

1. oktoobril 1936

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:	Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . . kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. . . kr. 30.00
Poolaastas . . . " 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . . " 16.50
Välismaale . . . " 5.00	Igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . . " 10.00
Poolaastas . . . " 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel

a300

SISU: Kaupmeeste majanduslik keskus organiseerimisel. Ühistegevuskoja kokkustumise puhul. Kas välismaa kalosside müük väikesel viisil tarvitajale tingib II järgu kaubandusliku äritunnistuse lunastamist? Kapitalismi saavutusi. Tempelmaks väärtpaberite edasilandmisel. Tööstusettevõtete levik 1935. a. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Laevasõidu laenufondi seadus muutmisel. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

Meie valmistame:

kalosse ja botikuid, suvi- ja rannakingi, võimlemiskingi ja spordisaapaid, kummitaldu, kontsakaitseid ja mängupalle, jalgrattakummid, vee-, aurukõrgsurve-, gaasi- ja õllevoolikuid ning spiraalvoolikuid igasugu

seks otstarbeks, kummilahu, kumminööre, piimakannu- ja tihendusrõngaid, pudelišeibe, radeerkummid, kummikorke, pumba-klappe, puhvleid, transportrihmu, rattarehve, kummivaltse, tihendus- kummit j. n. e. ning

kõiksuguseid tehnilisi kummitarbeasju
tellimiste peale.

Teeme teatavaks, et meie

juhatus ja kontor asuvad nüüd

VIRU TÄN. N° 3

KÖNETRAADID:

Juhatus, kontor, kaugekõned, ladu ja kauplus
Viru tänav nr. 3, kõnetraat 478-60
Kauplus, büroomasinate osk. ja parandustöökoda
Harju tänav nr. 21, kõnetraat 436-50
Kõite- ja lineerimistööstus „LINEERIJÄ“
Niguliste tän. nr. 16, kõnetraat 448-45

K-m. JÜRI KODRES

Meeldiva välimuse tagab riietus, valmistatud

A/S. „TEKLA“

Kauplused:

riidekaupadest.

TALLINN, Pärnu mnt. 6

TALLINN, Suur Karja 15

HAAPSALU, Ehte t. 2

KURESSAARE, Kauba t. 2

MUSTVEE, Tartu t. 15

NARVA, Peetri pl. 2

PETSERI, Kaubarida 617

PÄRNU, Laidoneri 6

RAKVERE, Turuplats

VALGA, Kesk t. 14

VILJANDI, Tartu 6-a

VÖRU, Jüri 5-a

Jälgige uudisväljapanekuid meie vaateakendel.

Kaupmeeste majanduslik keskus organiseerimisel.

VI üleriiklik kaupmeeste kongress tunnistas kevadel tungivalt tarviliseks lähemas tulevikus asuda ühise majandusliku organisatsiooni loomisele, teostades seda osauhingu või aktsiaseltsi näol.

Vastukaaluks ühistegelisele tsentraliseeritud majanduslikule organisatsioonile ETK-le osutus vajalikeks organiseerida teiste riikide eeskujul erakaubandust ühiseks majanduslikuks tervikuks endavarustuse eesmärgiga, väljudes põhimõttest, et hulgaviisi kaupade sisseost võimaldab soodsamaid ostutingimusi.

Omavarustuse põhimõtete teostamisel on mõeldav kaupmeeste varustamine standardkaupade ja elatisvahenditega.

Erakaubandus, omades majandusliku keskuse, oleks suuteline organiseeruma senisest edukamalt nii ideelisel kui ka kutselisel alal, eriti aga oleks see organiseerumine tähtis jae-kaubandusele, s. o. neile kaupmeestele, kes otseselt müüvad kaupu tarvitajale.

Majandusliku keskuse organiseerimiseks valis kongress 15-liikmelise korraldava komitee, kes Kaubandus-tööstuskoja ja ÜKSK kaasabil pidi asuma küsimuse praktilisele selgitamisele ja selle organisatsiooni struktuuri loomisele. Komitee algas tööd kohe ja selle töö tulemusena on juba valminud Kaupmeeste Majandusliku Keskuse Aktsiaseltsi põhikirja kava. Põhikirja § 1 määrab kindlaks seltsi eesmärgid ja õigused. Seltsi eesmärgiks on olla Eesti kaupmeeskonnale majanduslikuks keskuseks tarvisminevate kaupadega varustamisel ja edasimüümisel. Selleks on aktsiaseltsil õigus kaupu importeerida ja eksporteerida, neid osta ja müüa, võtta ja anda komisjoni peale ning asutada tarvilisi tööstusi. Oma majandusliku tegevuse kõrval on aktsiaseltsil õigus arendada ja toetada erakaubandust ka ideeliselt. Seega aktsiaselts on seadnud endale ülesandeks mitte üksnes importeerida välismaalt tarvisminevaid standardkaupu, vaid olla ka vahelülis meie kodumaa tööstustele nende kaupade levitamisel aktsiaseltsi kaudu. Seltsi ülesandeks on samuti asutada tarvisminevaid tööstusi, kui see erakaupmeestele tarviliseks osutub.

Aktsiaseltsil on õigus asutada osakondi, agentuure ja ladusid üle kogu Eesti.

Aktsiaseltsi põhikapitaliks on esialgu ette nähtud 100.000 krooni, lastes välja tuhat aktsiat à 100 krooni. Aktsiaist on 50% nimelised ja 50% nimeta. Iga aktsia annab ühe hääle, kuid ühel aktsionäril ei või olla rohkem

hääli kui $\frac{1}{10}$ aktsiakapitalist, — seega mitte üle 25 hääle.

Seltsi juhtivateks organideks oleksid juhatus ja nõukogu. Juhatus oleks tegelikult seltsi juhtijaks vähimalt viieliikmelise koosseisuga. Nõukogu on aga ette nähtud suuremaarvuline, nimelt 20—24-liikmeline, kus oleksid esindatud kõik maakonnad, linnad ja teised suuremad keskused. Seega oleksid seltsi juhtimisele kutsutud laialdased kaupmeeste ringkonnad.

22. septembril s. a. oli keskliidu poolt Kaubandus-tööstuskotta kokku kutsutud asutajate nõupidamine. Kokku oli tulnud üle maa enam kui 60 kaupmeest, neist paljud organisatsioonide esindajaina. Samal koosolekul 44 kaupmeest reserveeris endale aktsiaid ca Kr. 10.000.— suuruses summas. Samuti valiti 20-liikmeline toimikond, kes koostab põhikirja lõplikult ning esitab selle majandusministrile.

Toimikonda valiti Tallinnast — H. Simm, Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskliidu esimees; kaupmehed K. Muttikas — Tallinna Eesti Kaupmeeste Seltsi esimees ja Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse sektsiooni esimees; A. Erit, R. Lepp, A. Meister, A. Silberg — Tallinna Eesti Kaupmeeste Seltsi juhatuse liikmed; A. Virma — advokaat, ÜKSK juriskonsult; A. Mändvere — Kaubandus-tööstuskoja nõunik; Tartust kaupmehed E. Meksi — Kaubandus-tööstuskoja juhatuse liige väikekaubanduse poolt ja Tartu Kaupmeeste Seltsi juhatuse liige, H. Putnin; Kuressaarest kaupmees J. Berg — Kuressaare Kaupmeeste Seltsi juhatuse liige; Läänemaalt kaupmees N. Schröder; Pärnumaalt kaupmees H. Veemees; Rakverest kaupmees E. Rammulus, Rakvere Eesti Kaupmeeste Seltsi esimees; Harjumaalt kaupmees O. Krusement; Türiilt kaupmees K. Rudi; Järvamaalt kaupmees A. Joor; Viljandist kaupmees A. Liiv, Viljandi Väikekaupmeeste Seltsi juhatuse liige; Nõmmelt kaupmees H. Pärn, Nõmme Kaupmeeste Ühingu esimees; Pärnust kaupmees J. Karu, Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse sektsiooni täiskogu liige. Valitud toimikond asus kohe tööle ning valis enda hulgast 7-liikmelise juhatuse, kelle ülesandeks jäi põhikiri kiiremas korras redigeerida lõplikult.

Ühtlasi asub toimikond aktsiaseltsi aktsiate jagamisele. Selleks saadetakse ligemas tulevikus kõikidesse keskustesse üle maa laiadi vastavad selgitavad brošüürid. Samuti algavad kohalikud esindajad selgitustööd kohtadel, tehes ühtlasi kindlaks, kui palju aktsiaid iga kaup-

mees oma nimele tahab reserveerida. Silmas pidades, et meil Eestis on üle 4000 kaupmehe (koloniaal-, sega- ja toiduainetekauplused), kes on huvitatud kaupmeeste majandusliku keskuse loomisest, ei tohiks osutada raskeks 1000 aktsia realiseerimine kaupmeeste vahel, pealegi kui asutamiskoosolekul reserveeriti juba 100 aktsiat.

Asutav toimikond korraldab pealeselle koh-

tadel veel selgitavaid kõnekoosolekuid ning on astunud samme, et ka kohapealsed esindajad teeksid hoogsasti selgitustööd aktsiate omandamise kasuks.

Asjast huvitatud kaupmehed või kaupmeeste grupid vastavates keskustes võivad pöörduda selgituse saamiseks korraldava toimikonna poole, mis asub ÜKSK juures, Tallinnas, Vana Posti tän. 5.

Ühistegevuskoja kokkuastumise puhul.

. Eramajanduse laialdaste huvide kaitse on nüüd usaldatud kahe avalik-õigusliku keskkorraldusorganisatsiooni — Ühistegevuskoja ja Kaubandus-tööstuskoja — kätte.

Mõlemate kodade poolt taoteldav eesmärk on ju lõppude lõpuks identne: Eesti tööstuse ja kaubanduse edendamine ja kaitse.

Lahkuminevad on ainult teed — Ühistegevuskoda peab ainuõigeks eesmärgile jõuda kooperatiivse liikumise kaudu, Kaubandus-tööstuskoda — eraettevõtlikkuse kaudu kitsamas mõttes.

See, kuigi täiesti põhimõtteline, lahkumine ei tohiks takistada koostööd seal, kus see kahe koja vahel eramajanduse kui terviku, mis hõlmaks niihästi eraettevõtlikkuse kui ka ühistegevuse, huvides on tarviline. Mõlemapoolse hea tahte juures peaks see olema kõigiti võimalik, tuues seega meie eramajandusele (tarvitatud vastandina riigimajandusele) ainult kasu. Ühele asjaolule aga peaks vastne ühistegevuskoda pöörama erilist tähelepanu, nimelt ühistegevuse tervendamisele. Ühistegevus peaks jääma truuks oma ideoloogiale: hoolitseda oma liikmete majandusliku ja kultuurilise heaolu eest, ja mitte ühistegelise sildi all asuma harilikule äritegevusele, nagu see on sündinud meie ühistegelise kaubanduse ja osa tööstusega. Seda on õigustatult nõudnud teised eramajanduse ringid ja sellele on juhtinud tähelepanu ka riigivõimu esindajad (põlütöoministri kõne Ühistegevuskoja avamisel).

Selle nõudega ei taha meie mitteühistegeeline tööstur- ja kaupmeeskond sugugi surmata ühistegelise kaubanduse ja tööstuse eksisteerivaid ettevõtteid, vaid ta tahab ainult seda, et tegelikult ühistegevuse ideest kaugel seisvad ettevõtted ei kasutaks ebaõiglaselt neile kui ühistegelisele ettevõttele osaks saavat sümpaatiat ja et neid võetaks nii laiemais rahva kihtides kui ka riigivõimu poolt kui harilikke puht-ärilisi ettevõtteid ja koheldaks ka teistega täiesti üheväärsena. Praegu ei ole see aga, kahjuks, nii. Siis kaoks ka jõuduraiskav võitlus eramajanduse kahe vormi — ühistegevuse ja eraettevõtlikkuse — vahel. Selle peakski ühistegevuskoda võtma oma esimeseks ja peamiseks ülesandeks. See tooks Eesti eramajandusele, laiemas mõttes, rohkem kasu kui miski muu.

Vaikides ei saa aga siinkohal mööda minna ühistegevuskoja vastse esimehe väljendusist ühistegevuse häälekandjas „Ühist. Uudised“ nr. 37 k. a., kus ta kõneleb mingisuguseist vastoludest Kaubandus-tööstuskojas, selle sektsioonide vahel. Ulatuses, mis vähegi õigustaks sellest avalikult sõna võtta, ei ole meid olemas. On loomulik, et ühel või teisel sektsioonil on ühes või teises küsimuses oma seisukohad, nendest aga kui lahkelistest kõnelda on igatahes alusetu. Kaubandus-tööstuskoja kõikide sektsioonide ainsaks eesmärgiks on seni olnud ja jääb tulevikuski — töö Eesti eratööstuse ja kaubanduse hüvanguks.

Kas välismaa kalosside müük väikesel viisil tarvitajaile tingib II järgu kaubandusliku äritunnistuse lunastamist?

„Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ nr. 18 ilmus kirjutus pealkirja all „Välismaa kalosse ei ole lubatud müüa kolmanda järgu kaubandus-

liku äritunnistusega“. Selles kirjutuses tuuakse ära riigikohtu administratiivosakonna seletus nr. 229 — II — 1936. a. ja selle seletuse ning

maksupeakomitee 11. dets. 1935. a. otsuse alusel tehakse kokkuvõtte, et III järgu kauplus ei tohi välismaa kalossidega kaubelda.

Olgugi et maksudevalitsus ja maksupeakomitee jagavad sama seisukohta, ei valitse antud küsimuses siiski täielist selgust.

Mis puutub maksudevalitsuse seisukohasse, siis tuleb tähendada, et maksudevalitsus säärastes küsimustes üldse seadust ei saa seletada, kuna ta esineb vaid fiskuse huvide kaitsjana ning seega võib vajaline erapooletus maksniku suhtes kannatada.

Maksupeakomitee on maksuasjades edasi-kaebeinstants; tema otsused ei ole lõplikud. Lõpliku otsuse annab ja lahkarvamised seaduse tõlgendamisel lahendab riigikohus.

Riigikohtu administratiivosakond on 3. märtsil 1936. a. Eduard Silvers'i asjas umbes sarnast küsimust küll arutanud, kuid et asjaolud Silvers'i asjas olid antud küsimusest erinevad, siis ei too ka riigikohtu seletus täit selgust.

E. Silvers kaupleb jalanõude ja välismaa päritoluga kalossidega. Maksuinspektor nõudis temalt II järgu kaubanduslikku äritunnistust põhjustel, et 1) müügil olid välismaa kalossid ja 2) E. S. müüs jalanõusid ning kalosse ka jällemüüjaile — asjaolu, mis iseenesest juba tingib II järgu kaubandusliku äritunnistuse lunastamist. Maksupeakomitee ühines maksuinspektori seisukohaga II järgu äritunnistuse nõudmises, kuid maksupeakomitee ei rajanud oma otsust mitte üksnes sellele asjaolule, et E. S. müüs välismaa kalosse, vaid peamiselt sellele, et jalanõusid ja kalosse on müüdnud jällemüüjaile.

Riigikohtule antud kaebuses E. S. ei väelunud mitte selle vastu, kas välismaa kalosside müük tingib II järgu äritunnistuse või võib neid müüa ka III järgu äritunnistusega; ta rõhutas peamiselt asjaolu, et tema äriruum ole-

vat väike ja et jällemüüjaile ta üldse ei ole-
vat müüdnud.

Riigikohus ei võtnud välismaa kalosside müügi kohta kindlat seisukohta, kuna ta oma otsuse põhistuses ütleb: „Kaebaja on müüdnud korraga mitu paari jalanõusid ja kalosse mitmele isikule, kes neid ei ole ostnud enese tarviduseks, seega on tehtud kindlaks jaeviisi müük jällemüüjatele ja puudub alus kaebuse rahuldamiseks.“

Peamotiiviks ei olnud riigikohtul seega mitte välismaa kalosside müük, vaid müük jällemüüjaile.

Kui lugeda 28. sept. 1933. a. majandusministri poolt kinnitatud kaupade nimestikku, millega on keeldud kaubelda III järgu kaubandusliku äritunnistusega, siis näeme, et mainitud nimestiku p. 13 on keeldud küll kummi- ja guttapertškaubad, välja arvatud kalossid ja muud väikesed odavad asjad. Selles punktis ei ole öeldud, et see väljavõtte oleks tehtud ainult kodumaa kalosside kohta. Tõsi, nimestiku p. 22 keelab küll III järgu kauplustel kauplemise igasuguse välismaa vabrikutoodetega, välja arvatud esimese järgu tarbeained ja lihtsam pudukaup, kuid see punkt (22) on üldise iseloomuga ja ta ei või kustutada neid soodustusi, mis erandina on antud nimestiku teistes punktides. Maksuseadusi ei tohi laiendada tõlgendada maksniku kahjuks, seda on riigikohus mitmel korral seletanud. Kui nüüd keeldud kaupade nimestiku p. 13 säärastena tõlgendada, et selles ettenähtud soodustus käib ainult kodumaal valmistatud kalosside kohta, siis oleks see maksuseaduse laiendatud tõlgendamine fiskuse huvides, mis aga ei ole kooskõlas üldise maksuseaduste vaimuga.

Nii valitseb antud küsimuses endiselt selgusetus ja vististi tuleb riigikohtul veel kord seda küsimust lahendada. Tema autoriteetlik otsus oleks siin hädavajaline.

R. B.

Kapitalismi saavutusi.

Keegi Ameerika tuntud majanduselu tundja kirjutab ühes möödunud aasta lõpul ilmunud teoses (Paul M. Mazur „New Roads to Prosperity“) möödunud ajajärgust lennulisel stiilis muuseumi järgnevalt:

„Kapitalismi õhutusel on arenenud tööstussüsteem, mis on mitmekordistanud üksiku ja üldise tootmisvõime. Inimese orjus on muutunud loodusjõududeks, inimkonna orjastamisest päästi

varade valmistamise sunniga, jõudude kohutava suurenemisega. Mehed vabanesid koormatud looma seisukorrast. Masinad hoolitsevad nende raskete ülesannete eest, mis on olnud inimeste õlgadele laotud püramiidide aegadest kuni prantsuse revolutsioonini. Miljonite elutase on tõstetud ülespoole paljast, masendavast olemasolu tasemest. Kasvatus on muutunud päris üldiseks. Veoküsimuse lahendamine on mehed varustanud

seitsmepenikoormasaabastega ja laiendanud inimliku tegutsemise töövilja kitsa linna piiridest maailma äärteni. Töötunnid on vähenenud ja töö- ja elutingimused on märgatavalt paranenud, tuues enesega kaasa inimkonna heakäigu tähelepanudava tõusu. Teadus on loonud uusi teeneid ja tooteid. Laboratoorium on teinud igapäevaseks omanduseks 18. sajandi teaduste udu-seimadki unistused ja keskaja turgude kõige suurepärasemadki alkeemia-tooted. Miljonid mehed ja naised, kes omavad keskmise varanduse, seisukoha ja hariduse, elavad paremini, teavad enam ja on rikkamad kui hertsoginnad ja hertsogid kolme aastasaja eest.“

Samas mõttes kõneleb möödunud aja saavutustest tuntud Paneuroopa mõtte arendaja Coudehove-Kalergi oma raamatus „Revolution durch Technik“:

„Mis täna on erand, muutub tulevaste tehniliste uuenduste kaudu seaduseks. Tehnika on purustanud paradiisiväravad; selle kitsa sissekäigu kaudu on seni vaid vähesed pääsnud sisse, kuid tee on leitud ja usinuse ja vaimu abil võib inimkond ühel ilusal päeval järgneda neile õnnelastele. Inimene ei pea muutuma lootusetuks, paljude sajandite asjatute otsingute järele on võti kaotatud paradiisi leitud — tehnika. Veel mõned sajandid tagasi akna klaasi, peegli, taskurätiku, kella, seebi ja suhkru omamine oli suur luksuse. Tehnika edenemine on need kord ainult rikkale kättesaadavad varad teinud kogu rahva omaks. Sada aastat tagasi näis maailm paljajalu-käijate unistuseks, nüüd on paljasjalgsed enamikus Euroopa maades harulduseks. Seepärast tehnika ei

võitle rikkuse, vaid viletsuse vastu, ei luksuse, vaid vaesuse vastu, ei valitsemise, vaid orjuse vastu. Tema eesmärk on rikkuse, vabaduse, võimu, kohustuse, ilu, kultuuri ja õnne üldistamine, mitte proletariseerimine, vaid inimkonna aristokratiseerimine.“

Sellases arengujärgus on kaubandus olnud eriti tähelepanuväärseks teguriks, ta on olnud vahend, mis selle kõige on teinud võimalikuks. Kui poleks olnud seda, poleks olnud ka edu praegusel tasemel. Kuid neile, kes ei mõista kaubanduse tähendust, on asjatu tähendada, kuidas näiteks meie maal just kaubandus on sammunud tsivilisatsiooni eelvalvuriks. Üsna viimasegi aastakümne ajalt võib meie kaubandus esitada näite oma töö tahtsusest, kuigi paljud on selle unustanud ja pidanud asja peaaegu enesestmõistetavaks. Kui küsitakse, kes tõi meie maale autoliikluse, siis võime vastata: kaubandus. Kui küsitakse, kes tegi raadio igapäevaseks maa kehvimaiski nurkades, siis öeldakse vastuseks: kaubandus. Kui ainult neid kahtki valitsevat „elutööd“ peetakse mees ühenduses kaubandusega, siis ehk võiakse loota arukamat, usaldavamalt, õiglasemat suhtumist kaubandusele.

Kapitalismi süüdistatakse. Sellele otsitakse järglast ja ehitatakse uusi tuuletube. Ja ometi on läinud nõnda, et ainult kapitalism on saatnud korda selle, et sügavaimailgi sünguseaegadel tema jõud töötavad lakkamatult, otsides lahendust dilemmadele. Kuulus majandusteadlane Cassel ütlebki, et ka kriisiaegadel on kapitalism õigupoolest teostanud suuri ime tegusid, kaotamata kunagi täiesti oma optimismi.

Tempelmaks väärtpaberite edasiandmisel.

Dekretseadusega 3. maist 1935. a. (R. T. nr. 43) tõsteti tempelmaksu pealkirjade tegemisel nimeliste aktsiate, osatähtede, obligatsioonide, pantlehtede, pantkirjade, kohtulike hüpoteekide ja muude väärtpaberite ettenäitajale edasiandmise kohta (blanko-pealkiri) 1 protsendi väärtpaberi nominaalhinnast. Varemalt makseti selle toimingule pealt tempelmaksu 0,05%.

Suurendatud maksumäär osutub raskeks koormaks ülaltähendatud väärtpaberitega opereerimisel, sest hüpoteegi tegemise pealt võetakse tempelmaksu 1% (tariif nr. 23, lit. C), samuti ka aktsiate, osatähtede ning seltside ja ühingute poolt väljaantavate obligatsioonide pealt (tariif nr. 56, lit. A ja B). Täheb, nende väärtpaberite tegemisel ja väljalaskmisel võetakse tempelmaksu 5 korda rohkem kui isik-

like võladokumentide pealt (vekslite ja võlakohustuste pealt võetakse tempelmaksu 0,2%: tariif nr. 53, lit. A ja C). Selle juures on vekslite edasiandmise pealkirjad tempelmaksust vabad ning võlakohustuste edasiandmine langeb tempelmaksu alla 0,4% suuruses (tariif nr. 16, lit. D). Sellega on hüpoteekide tegemise ja obligatsioonide väljalaskmise ning nende väärtpaberite edasiandmise puhul tempelmaks 10 korda suurem kui vekslite väljaandmisel ja edasiandmisel. Eriti raskeks kujuneb see maks hüpoteekidega opereerimisel nende edasiandmise puhul blanko-pealkirja kaudu.

Meil on ainukeseks reaalkrediidi dokumendiks hüpoteek ja selle krediidi kasutamiseks on kujunenud otstarbekohaseimaks dokumendiks n. n. blanko-obligatsioon. Nimeline obligatsiooni

edasiandmine, mille maksustamine on jäänud endiseks, ei ole sagedasti kasutatav, eriti siis, kui soovitakse obligatsiooni peale laenu teha panga asutustelt, kuna mõned nendest ei soovi oma nimele obligatsioone teha lasta ja kuna ei ole ka soovitatav, et obligatsioonid otse krediidiasutuse nimele tehtaks. Kirjeldatud maksude tõttu on hüpoteegi-krediidi kasutamine meil Eestis nii kalliks muutunud nagu seda vaevalt kuskil mujal leidub. Sedasama peab ütlema ka aktsiate ja osatähtede edasiandmise maksustamise kohta. Üheks maksu kõrgendamise põhjuseks võis olla

asjaolu, et blanko-pealkirjadega varustatud väärtpaberid võimaldasid parandusemaksu varjamist, kuid vaevalt on sel põhjendusel enam lähtust, kuna ju uue parandusemaksu seadusega need võimalused on täiesti kaotatud.

Eeltoodud põhjustel Kaubandus-tööstuskoda pöördus märgukirjaga majandusministri poole, paludes tempelmaksu nende väärtpaberite edasiandmise pealt blanko-pealkirjadega, mis on ette nähtud tempelmaksu tariifi nr. 16, lit. F, alandada määrani, mis oli maksev enne 3. mai 1936. a. seaduse maksmapanemist.

Tööstusettevõtete levik 1935. a.

Alljärgnev ülevaade tahab anda pildi tööstuslike ettevõtete arvu, nende alaralade ja liikumise kohta. Ülevaade käsitleb neid tööstuslike ettevõteteid, missugused on koondatud Kaubandus-tööstuskoja alla. Peale nende tegutsevad veel ühistegelised ja riigi ja omavalituse tööstuslikud ettevõtted. Kõiki tööstuslike ettevõteteid, missugused lunastasid 1935. aastal tööstusliku äritunnistuse, oli 4922. Alljärgnev tabel näitab üksikasjaliselt aastate järgi eratööstuse ettevõtete arvu 1926. — 1935. aastani.

Kaubandus-tööstuskoja alla kuulus eratööstuse ettevõtteid 1926.—1935. a.

Aasta	IV sektsioon				V sektsioon				Kokku
	Ij.	IIj.	IIIj.	IVj.	Vj.	VIj.	VIIj.	VIIIj.	
1926	15	9	22	140	317	342	1367	3092	5304
1927	13	6	21	136	295	317	1364	3114	5266
1928	12	7	22	165	354	342	1398	2956	5256
1929	16	13	21	146	359	336	1280	2589	4760
1930	16	9	17	167	346	313	1166	2413	4447
1931	16	9	15	125	247	259	1053	2286	4010
1932	16	8	16	105	224	255	991	2329	3944
1933	14	10	17	147	289	268	1072	2314	4131
1934	16	10	17	163	326	282	1139	2443	4396
1935	15	9	23	149	334	363	1231	2798	4922

Suurtööstus.

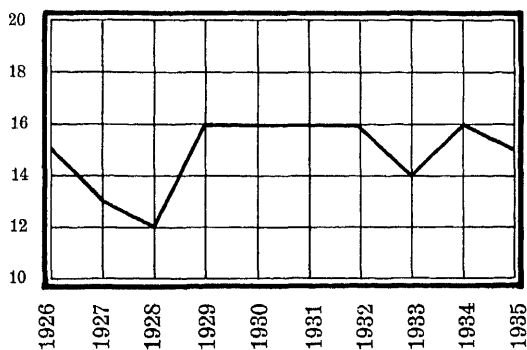
Suurtööstuse all mõistame kõiki tööstuslike ettevõtteid, mis tegutsevad I—IV järgu tööstusliku äritunnistusega.

Jälgides suurtööstuslike ettevõtteid arvu-des näeme, et suurem osa neist on lunastanud IV järgu äritunnistuse, kuna I, II ja III järgu tööstusliku äritunnistusega ettevõtete arv on juba märksa väiksem ja moodustab suurtööstuslike ettevõtete üldarvust 24% (1934. a. 21%).

Kui vaadelda I järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 1), näeme, et siin on olnud võrdlemisi vähe võnkumisi. Kõige väiksem oli ettevõtete arv 1928. aastal, nimelt 12, kõige suu-

(Diagramm nr. 1)

I järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

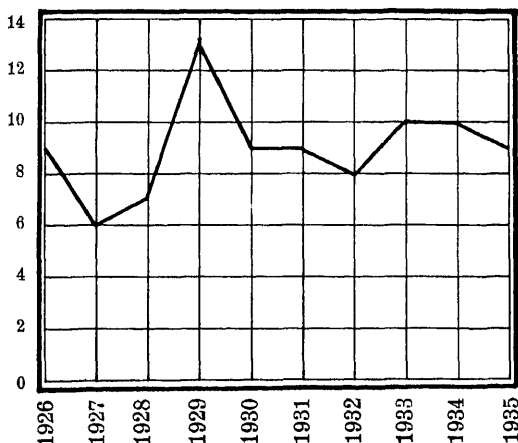

rem arv hulga aastate jooksul — 16. Viimased 7 aastat see arv on püsinud peaaegu ühel tasemel, välja arvatud 1933. ja 1935. a., millal need arvud veidi kõikusid.

Kui vaadelda II järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (dia-

(Diagramm nr. 2)

II järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

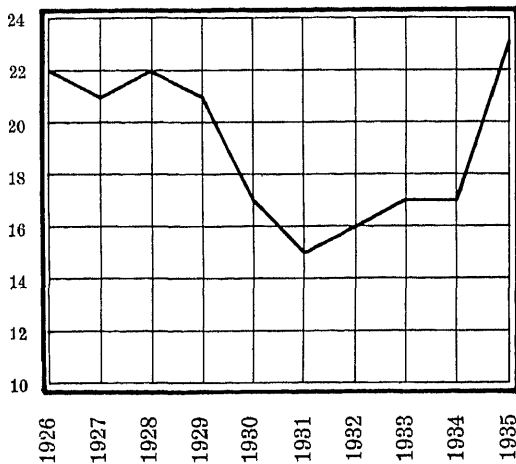
gramm nr. 2), näeme, et siin on tulnud ette juba rohkem võnkumisi.

Kõige väiksem on ettevõtete arv olnud 1927. aastal, nimelt 6, kõige suurem 1929. a. — 13. Viimasel kolmel aastal on siin märgata tõusu, välja arvatud 1935. a., millal ettevõtete arv oli 9.

Vaadeldes III järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 3) näeme, et ka siin on olnud

(Diagramm nr. 3)

III järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

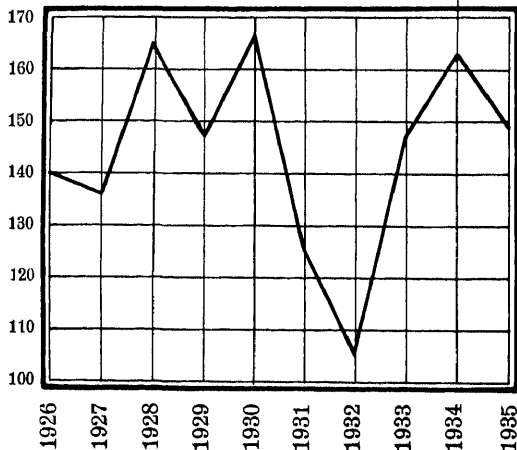

võnkumisi, kuid juba rohkem. Kõige väiksem arv on olnud 1931. a. — 15, kõige suurem 1935. a. — 23. Viimase nelja aasta jooksul ilmses märgatav tõus. 1935. a., võrreldes eelneva aastaga, on tõus 26%.

Kui aga vaadelda IV järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 4), näeme, et IV järgu tööstus-

(Diagramm nr. 4)

IV järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

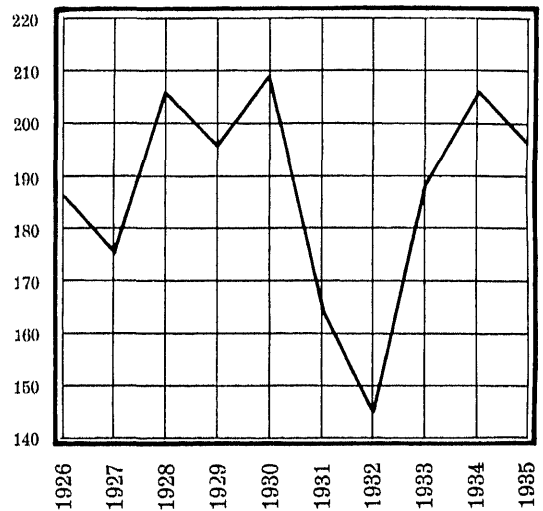

likke ettevõtteid on kolm korda rohkem kui I, II ja III järgu ettevõtteid kokku. Aastail 1926—1930 oli nende arv vahelduv, kuid näitas tõusu, ja nimelt 1930. a., millal see arv oli kõrgeim, nimelt — 167 ettevõtet. Järgneval kahel aastal langes ettevõtete arv suuresti ja 1932. a. oli järel vaid 105 ettevõtet. Siit peale oli aga uuesti märgata kindlat tõusu ja 1934. a. oli IV järgu tööstuslike ettevõtete arv 163, mis läheneb peaaegu kulminatsiooniaastale. 1935. a. langes siiski ettevõtete arv jälle 149-ni.

Kui aga vaadelda suurtööstuslike ettevõtete arvu (I, II, III ja IV järgu ettevõtteid) aastate vahemikul 1926—1925 (diagramm nr. 5),

(Diagramm nr. 5)

Suurtööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

näeme, et 1926.—1930. a. oli vaheldumisi langus ja tõus, 1931.—1932. a. oli tugev langus ja 1932. a. oli arv langenud 145-ni. Siit peale on märgata tugevat tõusu ja 1934. a. oli suurtööstuslike ettevõtete arv tõusnud 206-ni, mis-sugune arv on peaaegu võrdne kulminatsiooniaasta arvule. 1935. a. aga ettevõtete arv langes veidi ja nimelt 10 ettevõtte võrra.

Kesktoöstus.

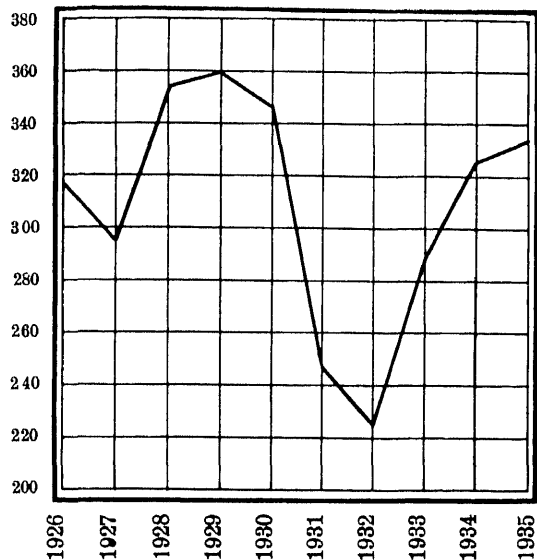
Kesktoöstuse all mõistame tööstuslikke ettevõtteid, mis-sugused on lunastanud V—VII järgu tööstusliku äritunnistuse.

Jälgides kesktööstuslikke ettevõtteid arvu-des näeme, et suurem osa neist on lunastanud VIII järgu äritunnistuse, kuna V ja VI järgu tööstusliku äritunnistusega ettevõtete arv on juba märksa väiksem ja moodustab kesktööstuslike ettevõtete üldarvust veidi üle 56%.

Kui vaadelda V järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 6), näeme, et 1926—1929 oli va-

(Diagramm nr. 6)

V järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

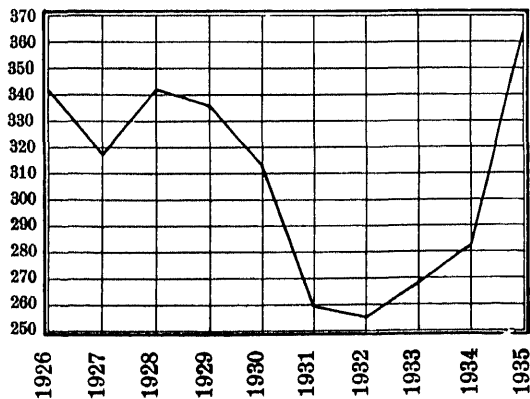
heldumisi langus ja tõus, 1930.—1932. a. oli tugev langus ja 1932. a. oli ettevõtete arv langedud 224-ni.

Siit peale on jällegi märgata tõusu ja 1935. a. oli arv tõusnud juba 334-ni, s. o. ainult 25 ettevõtet vähem kui kulminatsiooniaastal.

Kui vaadelda VI järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 7), näeme, et 1926.—1928. a. oli

(Diagramm nr. 7)

VI järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

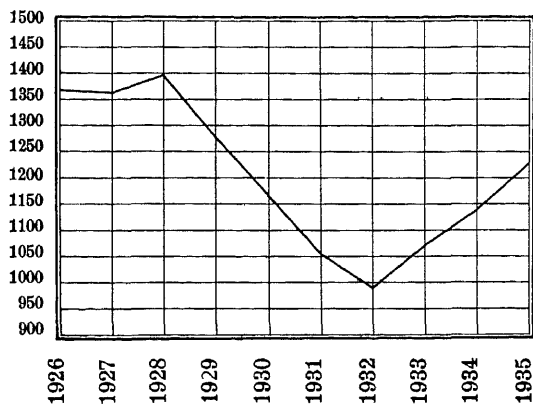
vaheldumisi langus ja tõus, 1929.—1932. a. oli tugev langus ja 1932. a. oli ettevõtete arv lan-

genud 255-ni. Siit peale on jälle ilmenud tõus ja 1935. a. tõusis ettevõtete arv juba 363-ni, s. o. 21 ettevõtet rohkem kui 1928. a., kulminatsiooniaastal.

Kui vaadelda VII järgu tööstuslike ettevõtete arvu aastate vahemikul 1926—1935 (diagramm nr. 8), näeme, et 1926.—1928. a. oli

(Diagramm nr. 8)

VII järgu tööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

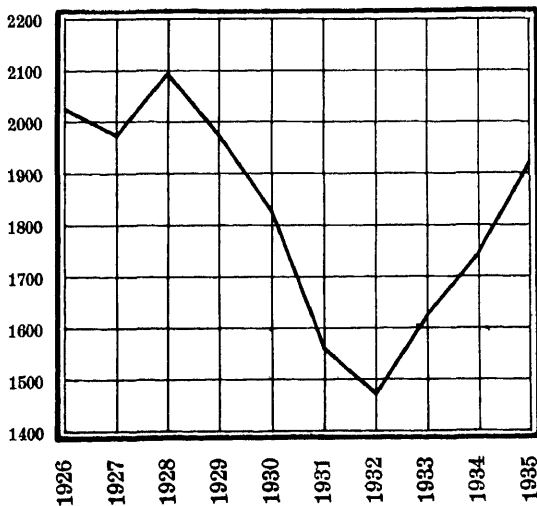

vaheldumisi langus ja tõus, 1929.—1932. a. oli tugev langus ja 1932. a. oli ettevõtete arv langedud 999-ni. Siit peale algas jälle tõus ja 1935. a. tõusis ettevõtete arv juba 1231-ni, s. o. 167 ettevõtet vähem kui kulminatsiooniaastal.

Kui aga vaadelda kesktööstuslike ettevõtete arvu üldise (V, VI ja VII järgu ettevõtted) aastate vahemikul 1926—1934 (diagramm nr. 9),

(Diagramm nr. 9)

Kesktööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

ettevõtted 1935. a.

maa	Viljandimaa						Valgamaa				Läänemaa				Saaremaa			Võrumaa					Petserimaa			Järvamaa					linn	Maa	Kokku							
Kokku	Viljandi	Põltsamaa	S.-Jaani	Mustla	Viljandi m.	Kokku	Valga	Tõrva	Valga m.	Kokku	Haapsalu	Kärdla	Lääne m.	Kokku	Kuressaare	Saare m.	Kokku	Võru	Antsla	Võõpsu	Võru m.	Kokku	Petseri	Petseri m.	Kokku	Paide	Tapa	Türi	Järva m.	Kokku										
1																																		4	4					
																																		4	4					
																																	1	1	4	1				
																1	1															9	5	14	3					
																																		3	8	1	2			
																									1	1								1	2	2	16			
1	2				1	3																										14	9	35	44					
3					4	4	1			5	6				1	1						5	5								9	41	13	54						
5	2				2	2	3	1		4		1	3	1	1	1					3	3									4	20	4	6						
2	1				1	1																										4	2	20	4	20				
																																4	—	—	4	4				
																																13	—	—	13	13				
																																		2	—	2	2			
9	3	1				4	2			2					1	1		1											2			69	4	73	4	73				
																																	2	—	2	2	2			
																																	1	—	1	—	1	1		
2	1					1																						1					8	3	11	8	11			
																																				9	—	9	—	9
1							1			1																									8	—	8	—	8	
1																																			3	—	3	—	3	
1																																			6	—	6	—	6	
1																																			2	—	2	—	2	
3																																			3	—	3	—	3	
																																			6	—	6	—	6	
																																			4	—	4	—	4	
																																			9	—	9	—	9	
1																																		17	—	17	—	17		
5	2					2	2			1	3				1	1		2	1		1	4	1		1								80	6	86	80	86			
1																																		7	—	7	—	7		
																																			5	—	5	—	5	
																																			1	—	1	—	1	
																																				36	—	36	—	36
	3					3																													12	2	14	12	14	
												3				1	1	2																	1	—	1	—	1	
																																			4	1	5	4	5	
																																			1	—	1	—	1	
							1																												4	—	4	—	4	
	2					2					1												1											36	4	40	36	40		
																			1																11	—	11	—	11	
							1																												15	—	15	—	15	
2																																		4	—	4	—	4		

maa	Viljandimaa					Valgamaa				Läänemaa				Saaremaa			Võrumaa					Petersimaa			Järvamaa					Linn	Maa	Kokku								
	Kokku	Viljandi	Põltsamaa	S.-Jaani	Mustla	Viljandi m.	Kokku	Valga	Tõrva	Valga m.	Kokku	Haapsalu	Kärdla	Lääne m.	Kokku	Kuressaare	Saare m.	Kokku	Võru	Antsla	Võõpsu	Võru m.	Kokku	Petseri	Petseri m.	Kokku	Paide	Tapa	Türi				Järva m.	Kokku						
5																																					2		2	
12	2	2			2	6	3	1		4									1	1		1	3	2											53	2	55			
1																																				84	8	92		
2																																				3		3		
1																																					10	1	11	
2																																					5		5	
																																					2		2	
																																						1		1
40	3	2			17	22	1	1	14	16	1	1	42	44	1	6	7	2	1			31	34	1	6	7	1	1	2	12	16		45	291	336					
																																					3		3	
																																					2		2	
																																					4		4	
																																					3		3	
																																					3		3	
																																					7		7	
																																					10		10	
																								1												9		9		
147	1		3	75	79		41	41		4	33	37		144	144			1				64	64				4	1	42	47		18	727	745						
6	3				3		1		1						1	1	1	1				2	1		1	2				1	3	31	13	44						
2																																				61	1	62		
4		1			1					1			1																						33	2	35			
																																				24		24		
2																			1																	24		24		
																																					11		11	
																																				13		13		
																																					3	2	5	
1																							1												2	6	8			
2																																				8		8		
																																					7		7	
	1				1		2		2						2		2	3					3											32		32				
1																																				24		24		
4	2				2	2	2		2	2	2		2	2	2		2	3					3	1		1	1				1	69	1	70						
																																				18		18		
																																				3		3		
																																				4		4		
3																																				48		48		
3	3				3		1	2		3	3		3		1		1	1																78	6	84				
2																																			23		23			
1																																				6		6		
																																					3		3	

	Harjumaa					Tartumaa					Virumaa					Pärnu										
	Tallinn	Nõmme	Paldiski	Keila	Harjumaa	Kokku	Tartu	Jõgeva	Kallaste	Elva	Mustvee	Otepää	Tartu m.	Kokku	Narva	Rakvere	Jõhvi	Kunda	N.-Jõesuu	Viru m.	Kokku	Pärnu	K.-Nõmme	Mõisaküla	Siandi	Pärnu m.
Šokolaadi- ja kompvekitööst.	14	—	—	—	—	14	7	—	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—
Tapamajad	2	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vorsti- ja sülditööstused	14	3	—	—	—	17	6	—	—	1	—	—	—	7	2	2	—	—	—	2	6	3	2	—	—	1
Lihasoolemise ja -suitsetamise tööstused	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Looma soolikate ja magude puhastus	5	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Kalatööstused	18	—	5	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	9	—	—	—	—
Piimatööstused	6	—	—	—	2	8	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Taimevõitööstused	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tärglisevabrikud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kartulisirupivabrikud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	—	—	—	—	—
Piiritusevabrikud	2	—	—	—	3	5	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—
Piirituse puhastamise tööst	2	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärmivabrikud	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Õllevabrikud	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Karastavate jookide tööst.	14	—	—	—	—	14	9	1	—	1	—	—	11	3	2	—	—	—	—	1	6	2	—	—	—	—
Likööri- ja siidri- tööstused	4	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veinitööstused	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Tubakavabrikud	10	—	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teepakkimistöööstused	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linnasetööstused	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Siguri- ja viljakohvitööstused	7	—	—	—	—	7	6	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—
Sinepitööstused	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Äädikatööstused	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahuveskid	2	—	—	1	84	87	7	1	—	1	—	119	128	3	4	1	2	—	105	115	6	—	—	—	—	85
Muud tööstused	32	—	—	—	—	32	19	—	—	—	—	1	20	11	—	—	—	—	2	—	13	1	—	—	—	—
XI. Ehitustööstus.																										
Keskütte ja veevärgi sisse- seadm. ja parandus	3	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Maalritööstused	22	1	—	—	—	23	3	—	—	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	1	4	1	—	—	—	—
Ehitustööde ettevõtjad	38	4	—	—	6	48	9	—	—	—	—	5	14	5	2	2	—	—	—	7	16	6	—	2	—	2
XII Puhastustööstus.																										
Habemeajamise ja juukselõika- kam. töökojad	61	2	—	—	—	63	17	—	—	—	—	—	17	5	—	—	—	—	2	—	7	2	—	—	—	—
Pesumajad	9	—	—	—	—	9	6	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Korstnapühkimistöööstused	8	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Mustuse väljavedamise ärid	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Mitmesugused töös- tused.																										
Mitmesugused tööstused	27	1	—	—	—	28	10	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Kokku	1335	42	5	5	203	1590	495	7	7	9	2	263	783	136	67	5	8	8	309	533	167	6	4	6	302	

näeme, et 1926.—1932. a. see arv langes tugevasti, välja arvatud 1928. a., mis näitas väikest tõusu, võrreldes eelmise aastaga, kuid 1933. aastast näitab ettevõtete arv jälle tõusu ja tõuseb 1935. a. 1928-ni, kuid siiski jääb puudu, võrreldes kulminatsiooniga, 166 ettevõtet.

Võrreldes tõusu kulminatsioonipunktiga 1928. aastal ja languse madalaimat arvu 1932. a. või-

me konstateerida, et üldine langus on siin olnud üsna tunduvalt — 30%, kuid viimasel kolmel aastal on olnud jälle tõus ja kesktööstuse ettevõtete arv tõusis, võrreldes 1932. aasta arvuga, umbes 29% võrra.

Väiketööstus.

Väiketööstuse alla kuuluvad VIII järgu tööstusliku äritunnistusega ettevõtted. Väiketööstuse

maa	Viljandimaa					Valgamaa				Läänemaa				Saaremaa			Võrumaa					Petserimaa			Järvamaa					Linn	Maa	Kokku			
Kokku	Viljandi	Põltsamaa	S.-Jaani	Mustla	Viljandi m.	Kokku	Valga	Tõrva	Valga m.	Kokku	Haapsalu	Kärdla	Lääne m.	Kokku	Kuressaare	Saare m.	Kokku	Võru	Anistla	Võõpsu	Võru m.	Kokku	Petseri	Petseri m.	Kokku	Paide	Tapa	Türi	Järva m.	Kokku	Linn	Maa	Kokku		
2	1	1				2									1		1	2					2									29		29	
6	2					2	1	1		2								3				1	4	1		1	2	1		1	4	41	8	49	
																																1		1	
																																8		8	
9																																33		33	
2				1	2	3			1	1			7	7								1	1				1			2	3	7	22	29	
2																															2		2		
							1			1																	1				3	4	3	10	13
																															1	1	1	2	3
																						1	1								2	2	4	16	20
2																			1			1	1								1	1	5	1	6
2																															5		5		
2	3	2			1	6	1			1	1	1	2					1				1	2	4	1	5			2	2	42	9	51		
	1					1																									7		7		
	1					1																									6		6		
																															11		11		
																															2		2		
																												1			2		2		
3																															16	1	17		
																															1		1		
91	7	4	1		74	86	1	2	1	34	37	1	81	82	4	27	31	1	1		111	113		65	65	2	2	2	48	54	47	842	889		
1	1	1				2	1			1					3		3				1	1		1	1	1	1			72	3	75			
1	1					1																									5		1	6	
1	1		1			2	1			1																	1			33		2	35		
10					2	2	1			1			7	7							3	3		1	1	2	1	2		1	4	69	38	107	
2	4	1				5	1			1	2			2	1		1														98		98		
1																															17		17		
1																															9		9		
																															3		3		
1	1					1	1			1												1	1							41	2	43			
485	72	19	2	4	187	284	40	14	103	157	20	9	190	219	27	182	209	31	5	1	247	284	17	86	103	21	15	15	132	183	2548	2282	4830		

ettevõtete arvu jälgides (diagramm nr. 10) näeme, et siin ajavahemikul 1926—1931 on ettevõtete arv langenud järjekindlalt, välja arvatud 1927. a., millal oli märgata väikest tõusu. Nii oli 1927. a. väiketööstuslike ettevõteteid 3114, aastal 1931 aga 2286, seega on vähenemine olnud kurnis suur — 26,6%. 1932. a. oli jälle märgata väikest tõusu, kuna 1933. a. nende arv pisut lan-

ges. 1934. a., eriti aga 1935. a., oli tugev tõus, millal tuli juure 355 ettevõtet.

Üldkokkuvõttes võib suur-, kesk- ja väiketööstuse kohta konstateerida, et tööstuslike ettevõtete arv on järjekindlalt vähenenud (diagramm nr. 11) kuni 1933. aastani, millal langus ulatus 25,8%-ni, siis aga algab tööstus järjekindlat tõusu ja 1935. aastal on tööstuslike ettevõtete

1934. ja 1935. a. alade järgi.

Läänemaa			Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa			Linn			Maa			K o k k u		
1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	4	4	-	4	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	+2	2	4	+2	2	4	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	+1	8	14	+6	8	14	+6
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	+2	1	3	+2	1	3	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-1	5	4	-1	6	8	+2	6	8	+2	6	8	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-1	2	1	-1	2	1	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	14	-1	2	2	-	17	16	-1	
3	3	-	1	1	-	3	5	+2	1	-	-1	2	1	-1	5	9	+4	33	35	+2	38	44	+6
1	1	-	1	1	-	2	3	+1	1	2	+1	1	-	-1	30	41	+11	11	13	+2	41	54	+13
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	2	2	-	6	6	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	20	+1	-	-	-	19	20	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	+2	-	-	-	2	4	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	13	+2	-	-	-	11	13	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	1	-	-1
-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	3	4	+1	58	69	+11	3	4	+1	61	73	+12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	7	8	+1	2	3	+1	9	11	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	9	9	-	-	-	-	9	9	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	1	-	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8	+1	-	-	-	7	8	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	+1	-	-	-	2	3	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	+1	-	-	-	5	6	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	+2	-	-	-	1	3	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6	6	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	1	-	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	1	-	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	+2	-	-	-	2	4	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	-	-	-	-	9	9	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	17	+3	-	-	-	14	17	+3
-	-	-	1	1	-	2	4	+2	1	1	-	-	-	-	63	80	+17	4	6	+2	67	86	+19
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	7	-1	-	-	-	8	7	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	+1	-	-	-	4	5	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	36	+18	-	-	-	18	36	+18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	+1	-	-	-	11	14	+3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
2	3	+1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	+1	1	1	-	4	5	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-1	-	-	-	2	1	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4	4	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	2	+1	26	36	+10	2	4	+2	28	40	+12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	11	-1	-	-	-	12	11	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	15	+4	-	-	-	11	15	+4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	+1	-	-	-	3	4	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	39	39	-	2	1	-1	41	40	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	16	+3	-	-	-	13	16	+3

Läänemaa			Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa			Linn			Maa			K o k k u		
1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4	4	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	+1	-	-	-	5	6	+1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	16	+4	-	-	-	12	16	+4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-1	-	-	-	3	2	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	+1	-	-	-	3	4	+1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	+1	-	-	-	5	6	+1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	7	8	+1	2	3	+1	9	11	+2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	5	5	-	
1	-1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	1	3	+2	11	8	-3	12	11	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	2	2	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	+2	-	-	-	1	3	+2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	12	+8	-	-	-	4	12	+8	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8	+4	-	-	-	4	8	+4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	1	+1	-	-	-	-	-	-	7	8	+1	-	1	+1	7	9	+2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	
4	4	-	-	-	-	5	5	-	-	-	4	2	-2	2	2	-	21	24	+3	23	26	+3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	+2	1	1	-	5	7	+2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	+1	-	-	-	4	5	+1	
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	+1	2	2	-	3	4	+1	
2	1	-1	-	-	-	1	2	+1	-	-	1	1	-	3	3	-	5	7	+2	8	10	+2	
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	5	-1	3	3	-	9	8	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	5	5	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8	+1	-	-	-	7	8	+1	
-	-	-	1	2	+1	-	-	-	-	-	1	1	-	13	16	+3	2	2	-	15	18	+3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	89	+24	4	3	-1	69	92	+23	
9	7	-2	2	2	-	15	15	-	4	5	+1	6	5	-1	29	28	-1	76	87	+11	105	115	+10
8	7	-1	2	2	-	2	2	-	3	3	-	-	-	27	29	+2	17	16	-1	44	45	+1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	14	+4	-	2	+2	10	16	+6	
1	1	-	-	-	-	3	2	-1	1	1	-	1	+1	47	59	+12	1	1	-	48	60	+12	
1	2	+1	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	-	-	57	78	+21	1	1	-	58	79	+21	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	20	+7	-	-	-	13	20	+7	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	7	10	+3	-	-	-	7	10	+3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	35	+2	-	-	-	33	35	+2	
-	1	+1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	45	+8	1	-	-1	38	45	+7	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	18	+1	-	-	-	17	18	+1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	24	+5	-	-	-	19	24	+5	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	53	+18	1	2	+1	36	55	+19	
-	-	-	-	-	-	3	3	-	1	2	+1	3	5	+2	71	84	+13	5	8	+3	76	92	+16
-	-	-	-	-	-	1	-	-1	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3	3	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	10	+4	1	1	-	7	11	+4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	5	-1	-	-	-	6	5	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-1	-	-	-	3	2	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	

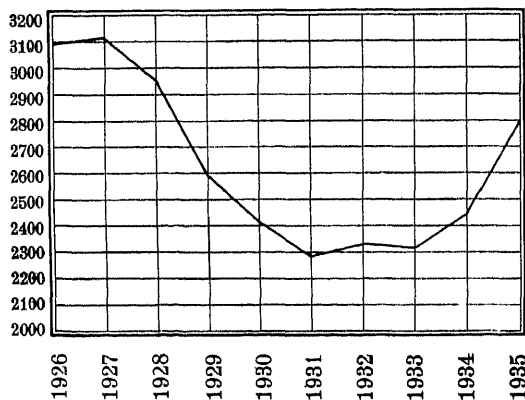
	Harjumaa			Tartumaa			Virumaa			Pärnumaa			Viljandimaa			Valgamaa		
	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
Lauavabrikud ja saeveskid	47	50	+3	47	46	-1	55	54	-1	23	40	+17	17	22	+5	13	16	+3
Tikutraaditööstused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saapaliistu- ja -tikutööstused	4	3	-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puunarmatööstused	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korgivabrikud	2	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Niidipoolivabrikud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pildiraami- ja -liistutööstused	1	2	+1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spordiabinõudetööstused	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Õppeabinõude ja mänguasj. tööst.	3	4	+1	1	2	+1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Lüprinte imbutamise tööstused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muusikariist. valmist. tööstused	7	7	—	4	3	-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harja- ja pintsli-tööstused	1	4	+3	3	4	+1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metsatööstused	37	34	-3	70	68	-2	115	84	-31	145	147	+2	73	79	+6	67	41	-26
VII. Nahatööstused.																		
Toornahatööstused	12	13	+1	10	10	—	3	4	+1	6	6	—	3	3	—	—	1	+1
Saapavabrikud	25	33	+8	15	23	+8	3	3	—	1	2	+1	—	—	—	—	—	—
Kingsepatöökodjad	12	20	+8	4	5	+1	5	4	-1	2	4	+2	1	1	—	—	—	—
Saapapealsetetööstused	7	11	+4	8	9	+1	1	2	+1	1	—	-1	—	—	—	—	—	—
Sadulsepatööstused	5	8	+3	11	12	+1	1	1	—	2	2	—	1	—	-1	—	—	—
Mitmesuguste nahkkaupade tööst.	4	5	+1	2	6	+4	—	—	—	—	—	—	1	—	-1	—	—	—
Karusnahkadetööstused	8	8	—	3	4	+1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
VIII. Paberitööstus.																		
Paberivabrikud	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puupapivabrikud	3	4	+1	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Hülsivabrikud	4	5	+1	2	1	-1	1	—	-1	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Katusepapi-tööstused	8	7	-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raamatukõitmistöökodjad	11	10	-1	11	11	—	2	3	+1	—	—	—	1	+1	—	2	2	—
Paberi- ja pappkaupadetööstused	15	21	+6	3	2	-1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
IX. Poligraafia.																		
Trükikodjad	33	32	-1	14	15	+1	6	6	—	4	4	—	2	2	—	2	2	—
Kivitrükikodjad ja tsinkograatiad	13	12	-1	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kinofilm-tööstused	—	2	+2	—	1	+1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Päevapilditööstused ja kutselised piltnikud	2	2	—	1	—	-1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	-1
X. Toidu- ja maitseainete tööstused.																		
Leivatööstused	32	32	—	5	6	+1	7	7	—	4	3	-1	—	—	—	—	—	—
Pagaritööstused	26	34	+8	13	11	-2	12	22	+10	5	3	-2	5	3	-2	1	3	+2
Kondiitritööstused	10	14	+4	4	4	—	—	1	+1	2	2	—	1	—	-1	1	1	—
Biskviiditööstused	3	3	—	—	—	—	—	1	+1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Makaroni- ja nuudlitööstused	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sokolaadi- ja kompvekitööstused	11	14	+3	10	7	-3	2	1	-1	2	2	—	1	2	+1	—	—	—
Tapamajad	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vorsti- ja süditööstused	19	17	-2	7	7	—	3	6	+3	4	6	+2	3	2	-1	1	2	+1
Liha soolamise ja suitsetam. tööst.	—	1	+1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Looma soolikate ja magude puhastamise tööst.	4	5	+1	1	1	—	1	2	+1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalatatööstused	28	23	-5	—	—	—	1	1	—	7	9	+2	—	—	—	—	—	—
Piimatööstused	9	8	-1	5	3	-2	1	1	—	1	2	+1	2	3	+1	1	1	—
Taimevõitööstused	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tärklisevabrikud	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	2	+2	—	—	—	—	—	—
Kartulisüüripvabrikud	—	—	—	—	—	—	—	1	+1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Piiritusevabrikud	4	5	+1	1	2	+1	7	10	+3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Piirituse puhastamise vabrikud	2	2	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärmivabrikud	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Õllevabrikud	1	1	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Karastavate jookide tööstused	11	14	+3	10	11	+1	5	6	+1	2	2	—	5	6	+1	1	1	—
Likööri-tööstused	4	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—
Veinitööstused	2	2	—	2	2	—	1	1	—	—	—	—	2	1	-1	—	—	—

Läänemaa			Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa			Linn			Maa			Kokku		
1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
43	44	+1	11	7	-4	37	34	-3	7	7	-	19	16	-3	50	45	-5	269	291	+22	319	336	+17
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	-1	-	-	-	4	3	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	+1	-	-	-	2	3	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	7	+2	-	-	-	5	7	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	10	-1	-	-	-	11	10	-1
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	5	9	+4	-	-	-	5	9	+4
25	37	+12	40	144	+104	91	64	-27	2	-	-2	32	47	+15	14	18	+4	683	727	+44	697	745	+48
-	-	-	2	1	-1	2	2	-	1	1	-	3	3	-	29	31	+2	13	13	-	42	44	+2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	44	61	+17	1	1	-	45	62	+17
2	1	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	33	+9	2	2	-	26	35	+9	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	19	24	+5	-	-	-	19	24	+5
-	-	-	-	-	-	-	1	+1	-	-	-	-	-	20	24	+4	-	-	-	20	24	+4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	11	+4	-	-	-	7	11	+4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	13	+1	-	-	-	12	13	+1	
-	-	-	-	-	-	-	1	+1	-	-	-	1	1	-	3	3	-	1	2	+1	4	5	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2	-	5	6	+1	7	8	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	8	-1	-	-	-	9	8	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	7	-1	-	-	-	8	7	-1	
-	-	-	2	2	-	2	3	+1	-	-	-	-	-	30	32	+2	-	-	-	30	32	+2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	24	+5	-	-	-	19	24	+5	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	2	2	-	2	3	+1	1	1	-	1	1	-	68	69	+1	1	1	-	69	70	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	18	-1	-	-	-	19	18	-1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	+3	-	-	-	-	3	+3	+3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	-1	-	-	-	5	4	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	3	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	50	48	-2	-	-	-	50	48	-2
-	3	3	1	1	-	1	1	-	-	-	-	1	3	+2	62	78	+16	6	6	-	68	84	+16
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	23	+4	-	-	-	19	23	+4
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	+1	-	-	-	5	6	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3	3	-	
-	-	-	1	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	29	29	-	-	-	-	29	29	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3	3	-	
1	-	-1	1	-	-1	5	4	-1	2	1	-1	4	4	-	43	41	-2	7	8	+1	50	49	-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	+1	-	-	-	-	1	1	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8	+2	-	-	-	6	8	+2
-	-	-	1	-	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	36	33	-3	1	-	-1	37	33	-4	
3	7	+4	-	-	-	2	1	-1	-	-	-	4	3	-1	10	7	-3	18	22	+4	28	29	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	-1	3	3	-	9	10	+1	12	13	+1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	+1	-	1	2	+1	1	3	+2
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	2	-	2	4	+2	13	16	+3	15	20	+5
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	5	5	-	1	1	-	6	6	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	-	1	1	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	5	5	-	-	-	-	5	5	-
1	2	+1	-	-	-	3	2	-1	6	5	-1	1	2	+1	36	42	+6	9	9	-	45	51	+6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7	7	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	-1	-	-	-	7	6	-1	

	Harjumaa			Tartumaa			Virumaa			Pärnumaa			Viljandimaa			Valgamaa		
	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
Tubakavabrikud	9	10	+ 1	—	1	+ 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teepakkimistööstused	3	2	— 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linnasetööstused	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Siguri- ja viljakohvitööstused	8	7	— 1	6	6	—	1	1	—	4	3	— 1	—	—	—	—	—	—
Sinepitööstused	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Äädikatööstused	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahuveskid	78	87	+ 9	171	128	— 43	114	115	+ 1	69	91	+ 22	62	86	+ 24	33	37	+ 4
Muud tööstused	22	32	+ 10	18	20	+ 2	11	13	+ 2	1	1	—	2	2	—	1	1	—
XI. Ehitustööstus.																		
Ehituskontorid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskkitte ja veevärgi sisseadm. ja parandus	3	4	+ 1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—
Maalritööstused	9	23	+ 14	2	3	+ 1	3	4	+ 1	—	1	+ 1	3	2	— 1	—	1	+ 1
Ehitustööde ettevõtjad	25	48	+ 23	10	14	+ 4	8	16	+ 8	2	10	+ 8	1	2	+ 1	—	1	+ 1
XII. Puhastustööstus.																		
Habemeajam. ja juukselõik. tööst. Pesumajad	58	63	+ 5	13	17	+ 4	7	7	—	2	2	—	4	5	+ 1	1	1	—
Korstnapühkim. tööst.	11	9	— 2	6	6	—	2	1	— 1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Mustuse väljavedam. ärid	6	8	+ 2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
1	3	+ 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	— 1
XIII. Mitmesugused tööstused.																		
Mitmesugused tööstused	19	28	+ 9	8	10	+ 2	—	—	—	—	1	+ 1	1	1	—	2	1	— 1
Kokku	1307	1590	+ 283	759	783	+ 24	505	593	+ 28	399	485	+ 86	241	284	+ 43	171	157	— 14

(Diagramm nr. 10)

Väiketööstuslike ettevõtete arv 1926.—1935. a.

arv tõusnud languse aastaga võrreldes ligemale 25%.

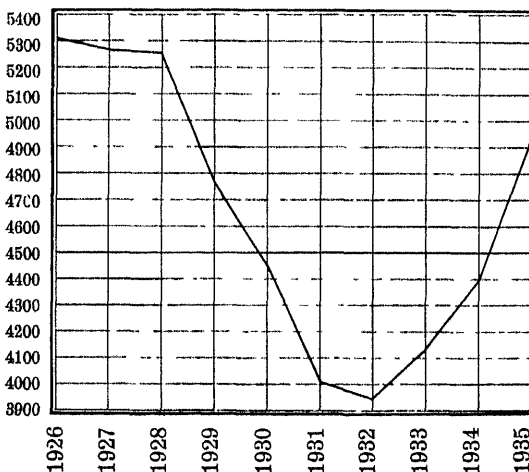
Tööstuslikud ettevõtted 1935. a. alade järgi.

Kõik tööstuslikud ettevõtted on jagatud 13 gruppi. Tööstuslike ettevõtete arv alade järgi oli 1935. a. 4880, neist asus linnades 2548 ja maal 2282.

Kõige rohkem ettevõtteid oli Tallinnas — 1335, Tartus — 495, Pärnus — 167 jne. Maakon-

(Diagramm nr. 11)

Tööstuslike ettevõtete üldarv 1926.—1935. a.

dadest asus kõige rohkem ettevõtteid Virumaal — 309, Pärnumaal — 302, Tartumaal — 263 jne.

Kõik tööstuslikud ettevõtted on oma alade järgi jaotatud alljärgnevalt 13 gruppi.

- I. Kivide ja muldade tööstused.
- II. Metallitööstused.
- III. Keemiatööstused.

Läänemaa			Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa			Linn			Maa			Kokku		
1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±	1934	1935	±
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	11	+ 2	—	—	—	9	11	+ 2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	- 1	—	—	—	3	2	- 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	2	- 1	—	—	—	3	2	- 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	16	- 3	1	1	—	20	17	- 3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—
80	82	+ 2	38	31	- 7	100	113	+13	55	65	+10	53	54	+ 1	48	47	- 1	805	842	+ 37	853	889	+ 36
1	—	- 1	2	3	+ 1	1	1	—	—	1	+ 1	1	1	—	57	72	+ 15	3	3	—	60	75	+ 15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	+ 1	1	1	—	5	6	+ 1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	17	33	+ 16	1	2	+ 1	18	35	+ 17
—	7	+ 7	—	—	—	3	3	—	—	2	+ 2	4	4	—	38	69	+ 31	15	38	+ 23	53	107	+ 54
—	2	+ 2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	- 1	83	98	+ 15	4	—	- 4	87	98	+ 11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	17	- 3	—	—	—	20	17	- 3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9	+ 2	—	—	—	7	9	+ 2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	+ 1	—	—	—	2	3	+ 1
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	29	41	+ 12	3	2	- 1	32	43	+ 11
196	219	+23	116	209	+93	296	284	-12	93	103	+10	171	183	+12	2140	2548	+408	2114	2282	+168	4254	4830	+576

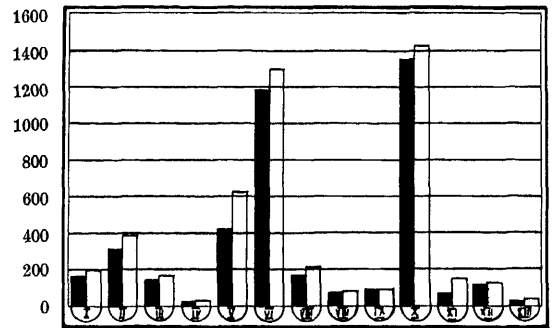
- IV. Elektri jaamad ja gaasivabrikud.
- V. Tekstiiltööstused.
- VI. Puutööstused.
- VII. Nahatööstused.
- VIII. Paberitööstused.
- IX. Poligraafia.
- X. Toidu- ja maitseainetetööstused.
- XI. Ehitustööstused.
- XII. Puhastustööstused.
- XIII. Mitmesugused tööstused.

IX	93	95
X	1351	1430
XI	76	148
XII	116	127
XIII	32	43

Diagramm nr. 12 näitab piltlikult võrdlust tööstuslike ettevõtete gruppide vahel 1934. ja 1935. a.

(Diagramm nr. 12)

Tööstuslike ettevõtete arv gruppide järgi 1934. ja 1935. a.

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII XIII
ja 1935. a. Mustad tulbad on 1934. ja valged tulbad 1935. a. arvud.

Tööstuslikud ettevõtted alade järgi gruppides:

	1934. a.	1935. a.
I	160	194
II	310	386
III	140	165
IV	23	26
V	420	626
VI	1186	1293
VII	171	213
VIII	77	84

Tabel nr. 3. Tegevuse lõpetanud ja uuesti tegevust alustanud ettevõtted

Äriala nimetus	Tegutses 1934. a.				±	Äriala nimetus	Tegutses 1934. a.				±
	Lõpetas 1. I 35. a.	Algas tege- vust 1935. a.					Lõpetas 1. I 35. a.	Algas tege- vust 1935. a.			
I. Kivide ja muldade tööstus.						III. Keemiatööstus.					
Põlevkivikaevandused	4	—	—	—		Keemiatehased ja laboratooriumid	41	8	7	—1	
Turbatööstused	2	—	2	+2		Parfümeeria- ja kosmeetiliste aine- tööstused	13	—	3	+3	
Fosforiidikaevandused	1	—	—	—		Arstlike ja farmatseutiliste ainete tööstused	4	—	—	—	
Paemurrud	8	2	8	+6		Soodatööstused	5	—	1	+1	
Marmorikaevandused	1	—	2	+2		Seebivabrikud	12	—	4	+4	
Lubjatööstused	6	2	4	+2		Küttnatööstused	3	1	—	—1	
Kipsitööstused	2	1	—	—1		Saapakreemitööstused	3	—	1	+1	
Tsemendivabrikud	2	—	—	—		Tulitikuvabrikud	1	—	—	—	
Tsementkaupade tööstused	17	3	2	—1		Värvitööstused	5	1	2	+1	
Telliskivitööstused	38	9	15	+6		Tinditööstused	1	—	—	—	
Savikaupade tööstused	41	8	21	+13		Trütkivärvitööstused	1	—	—	—	
Klaasivabrikud	6	2	2	—		Linaõli- ja värnitsatööstused	9	—	2	+2	
Kiviraiumise tööstused	19	6	7	+1		Laki- ja polituuritööstused	5	—	—	—	
Veskikivide tööstused	2	—	2	+2		Tõrva- ja tärpentiinitööstused	12	4	3	—1	
Peegli- ja klaasisepatööstused	11	2	4	+2		Põlevkiviõlivabrikud	2	—	—	—	
II. Metallitööstus.											
Laevatehased	2	—	—	—		Vankrimäärde- ja värvitööstused	3	—	—	—	
Raudteetöökodad	1	1	—	—1		Liimitööstused	1	—	2	+2	
Masinaehitus-, metallitehased ja rauatöökodad	61	7	19	+12		Kondijahutööstused	—	—	—	—	
Elektrimasinatetehased	2	—	—	—		Kummi- ja galaliiditööstused	4	—	8	+8	
Telefonivabrikud	1	—	—	—		Autokummide vulkaniseerimise tööstused	4	—	4	+4	
Põlluõõristade valmistamise ja parandamise töökodad	9	1	3	+2		Atsetüleengaasi- ja hapnikutööst. Kunstjäättööstused	2	—	—	—	
Vasevalamise ja vase-sepa-töökodad	9	1	1	—		Elektrokeemiatööstused	7	2	4	+2	
Pritside ja pumpade tööstused	1	1	—	—1		Pudretivabrikud	1	—	—	—	
Kaalutööstused	7	1	2	+1		IV. Elektri- ja gaasi- vabrikud.					
Rahakapitööstused	2	—	1	+1		Elektri- ja gaasivabrikud	23	—	3	+3	
Vooditööstused	5	3	4	+1		V. Tekstilitööstus.					
Traatvõrgutööstused	2	—	—	—		Puu villavabrikud	5	—	2	+2	
Viiliraiumise töökodad	1	—	2	+2		Niidivabrikud	4	—	1	+1	
Naelatööstused	6	—	—	—		Kalevivabrikud	3	—	1	+1	
Laskeriistade parandamise tööst. Padrunikestade ja tongide tööst. Staniooli- ja kapslite tööstused	1	1	—	—1		Toorlina ümber töötamise vabrikud	8	—	2	+2	
Optika-, füüsika- ja arstiriistade tööstused	9	1	1	—		Lina ketramise ja kudumise vabr. Kalavõrgutööstused	9	1	—	—1	
Kirjutus- ja arvemasinate paran- duse töökodad	—	—	—	—		Paelavabrikud	5	—	—	—	
Autoparandamise töökodad	14	1	4	+3		Kõie- ja nõõritööstused	7	—	1	+1	
Mehaanika- ja lukusepatöökodad	67	13	32	+19		Masinarühmade ja veevoolikute tööstused	15	2	5	+3	
Kesk-kütte ja veevärgi valmista- mise tööstused	8	1	—	—1		Kudumistöökodad	2	—	—	—	
Autogeenilise metallide keetmise tööstused	4	1	2	+1		Villa ketramise ja kraasimise töö- kodad	69	13	33	+23	
Nikeldamise tööstused	1	1	1	—		Riide värvimise ja vanutamise töö- kodad	105	3	13	+10	
Elektromehaanikatöökodad	18	2	20	+18		Vildi- ja viltkaupade tööstused	44	5	6	+1	
Suuremad sepi- ja kottide tööstused	11	5	8	+3		Rätsepatöökodad	10	2	8	+6	
Ukse- ja aknahingede tööstused	1	—	—	—		Nalsteriiete õmblemise töökodad	48	12	24	+12	
Vikatitööstused	4	—	1	+1		Pesuõmblemise tööstused	58	7	28	+21	
Plekk-karbitööstused	2	1	—	—1		Mütsitöökodad	13	2	9	+7	
Metallpõrgude ja metallist matmis- tarvete tööstused	4	—	—	—		Kübaratöökodad	7	1	4	+3	
Plekisepatöökodad	28	3	15	+12		Galanteriikaupade töökodad	33	10	12	+2	
Templi- ja graveerimistöökodad	12	3	2	—1		Pressimine, plisseerimine ja kee- milline puhastus	38	6	13	+7	
Kuld- ja hõbeasjade valmistamise töökodad	11	—	4	+4		Siidi- ja trikoovabrikud	17	3	4	+1	
Kellapandamise töökodad	3	—	1	+1			19	2	7	+5	

Äriala nimetus	Tegutses 1934. a.	Lõpetas 1. I 1935. a.	Algas tege- vust 1935. a.	±	Äriala nimetus	Tegutses 1934. a.	Lõpetas 1. I 1935. a.	Algas tege- vust 1935. a.	±
VI. Puutööstus.					X. Toidu- ja maitseainete tööstused.				
Vineeri- ja vineerkaupade tööst.	2	—	—	—	Leivatööstused	50	18	16	—2
Mööblivabrikud	36	1	20	+19	Pagaritööstused	68	16	32	+16
Puutööstusvabrikud ja tiseritöö- kojad	76	10	26	+16	Kondiitritööstused	19	1	5	+4
Korvmööbli- ja korvitööstused	3	1	1	—	Biskviiditööstused	5	—	1	+1
Pakkimiskastide tööstused	7	—	4	+4	Makaroni- ja nuudlitööstused	3	1	1	—
Tõllasepatöökojad	6	2	1	—1	Sokolaadi- ja kompekkitööstused	29	4	4	—
Aami- ja tündersepatöökojad	3	1	—	—1	Tapamajad	3	—	—	—
Puulaeva- ja paadiehitamise ette- võtted	1	—	—	—	Vorsti- ja silditööstused	50	12	11	—1
Lauavabrikud ja saeveskid	319	52	69	+17	Lihasoolamise ja -suitsetamise tööstused	—	—	1	+1
Saapaliistu- ja -tikutööstused	4	1	—	—1	Looma soolikate jamagude puhas- tamise tööstused	6	—	2	+2
Puunarmatööstused	2	1	1	—	Kalatööstused	37	9	5	—4
Korgivabrikud	4	—	—	—	Piimatööstused	28	9	10	+1
Niidipoolivabrikud	—	—	—	—	Taimevõitööstused	2	1	1	—
Pildiraami- ja liistutööstused	2	—	1	+1	Tärklisevabrikud	12	2	3	+1
Spordiabinõude tööstused	3	—	—	—	Kartulisiiirupivabrikud	1	—	2	+2
Õppeabinõude ja mänguasjade tööstused	5	1	3	+2	Piiritusevabrikud	15	—	5	+5
Muusikariistade valmistamise tööstused	11	3	2	—1	Piirituse puhastamise vabrikud	6	—	—	—
Harja- ja pintslitööstused	5	—	4	+4	Pärmivabrikud	2	—	—	—
Metsatööstused	697	387	435	+48	Õllvabrikud	5	—	—	—
VII. Nahatööstus					XI. Ehitustööstus.				
Toornahatööstused	42	4	6	+2	Keskcutte ja veevärgi sissesead- mise ja parand. tööstused	5	—	1	+1
Saapavabrikud	45	14	31	+17	Maalritööstused	18	6	23	+17
Kingsepatöökojad	26	8	17	+9	Ehitustööde ettevõtjad	53	17	71	+54
Saapapealsetetööstused	19	5	10	+5	XII. Puhastustööstus.				
Sadulsepatööstused	27	4	8	+4	Habemeajamise ja juukselõikami- se töökojad	87	26	37	+11
Mitmesuguste nahkkaupade tööst.	7	2	6	+4	Pesumajad	20	7	4	—3
Karusnahkadetööstused	12	4	5	+1	Korstnapühkimise tööstused	7	—	2	+2
VIII. Paberitööstus.					XIII. Mitmesugused tööstused.				
Paberivabrikud	4	—	1	+1	Mitmesugused tööstused	32	9	20	+11
Puupapivabrikud	7	—	1	+1	Kokku . . . 4254 973 1549 +576				
Hülsivabrikud	9	2	1	—1					
Katusepapi- ja raamatuköitmis- tööstused	8	2	1	—1					
Raamatuköitmis- ja pappkaupade tööstused	30	—	2	+2					
IX. Poligraafia.									
Trükikojad	69	4	5	+1					
Kivitrükikojad ja tsinkograafiad	19	2	1	—1					
Kinofilmitööstused	—	—	3	+3					
Päevapilditööstused ja kutselised piltnikud	5	3	2	—1					

Kui tööstuslike ettevõtete arvu võrrelda aastail 1934 ja 1935 (tabel 2), näeme, et 1934. a. oli tööstuslike ettevõteteid 4254, kuna aastal 1935 oli neid 4830 — seega oli tulnud juure 576 ettevõtet või 13,5% (1934. a. 14,6%). Linnades on tulnud juure 408 (1934. a. 251) ja maal 168 (202) tööstuslikku ettevõtet.

Kõige rohkem on ettevõtteid tulnud juure tekstiiltööstuse grupis, nimelt 206 ettevõtet, sellele järgneb puutööstuse grupp 107 ettevõttega, siis toidu- ja maitseainetetööstuse grupp 79 ettevõttega, metallitööstuse grupp — 76, ehitustööstuse grupp — 72 ettevõttega, kuna aga teistes gruppides on tulnud juure alla 50 ettevõtte.

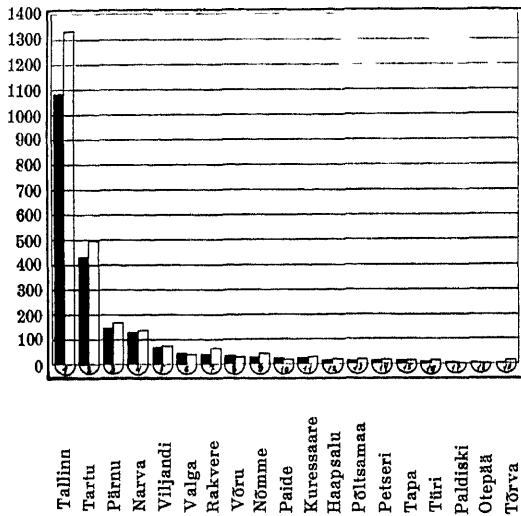
Tööstuste arv ei ole üheski grupis vähenenud.

Linnade järgi tuli tööstuslikke ettevõtteid juure Tallinnas 222, Tartus 67, Rakveres 26, Pärnus 21, Nõmmel 11, Tõrvas 9, Narvas 8. Teistes linnades oli suurenemine alla 5 ettevõtte. Paldiski, Otepää, Põltsamaa ja Kuressaare linnades vähenes ettevõtete arv 3—6 võrra.

Diagramm nr. 13 näitab, kuipalju ettevõtteid oli 1934. a. (mustad tulbad) ja 1935. a. (valged tulbad) linnades.

(Diagramm nr. 13)

Tööstuslike ettevõtete arv linnades aastail 1934 ja 1935.

Aleveis tuli enamuses aleveist ettevõtteid juure 1—2, kuna Keila, Jõgeva, S.-Jaani ja Võõpsu aleveis vähenes igaihes 1 ettevõtte võrra. Kallaste aleveis polnud ühtki tööstuslikku ettevõtet.

(Diagramm nr. 14)

Tööstuslike ettevõtete arv aleveis aastail 1934 ja 1935.

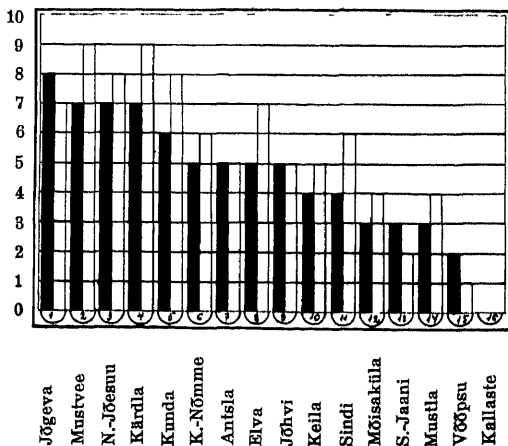

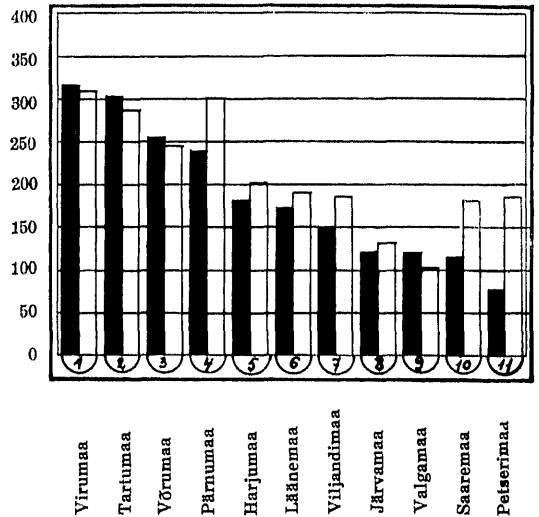
Diagramm nr. 14 näitab, kuipalju ettevõtteid oli aleveis 1934. a. (mustad tulbad) ja 1935. a. (valged tulbad).

Maakondades (välja arvatud linnad ja alevid) tuli ettevõtteid juure Saaremaal 66, Pärnumaal 61, Viljandimaal 37, Harjumaal 20, kuna teistes maakondades tuli ettevõtteid juure alla 20. Vähenes ettevõtteid Tartumaal 42, Valgamaal 17, Virumaal 9 ja Võrumaal 8 ettevõtte võrra.

Diagramm nr. 15 näitab, kuipalju ettevõtteid

(Diagramm nr. 15)

Tööstuslike ettevõtete arv maakondades (välja arvatud linnad ja alevid) aastail 1934 ja 1935

oli maakondades 1934. a. (mustad tulbad) ja 1935. a. (valged tulbad).

Kui eelpool märkisime, et 1935. aastal, võrreldes eelmisega, tuli juure 576 tööstuslikku ettevõtet, siis ei tähenda see veel, et ainult need 576 ettevõtet on hakanud tegutsema alates 1935. aastast. Iga aasta langeb rida ettevõtteid välja kas tegevuse lõpetamise või ettevõtte üleandmise teel; nende asemele tulevad uued, osalt täiesti uuesti avatavad, osalt teistelt ülevõetud ettevõtted. Nii näeme, et 1934. aastal tegutses 4254 tööstuslikku ettevõtet; lõpetas tegevuse (kas täieliselt või läks üle teisele) 1. jaanuariks 1935 — 973 ettevõtet, juure tuli 1935. aastal aga 1549 ettevõtet, seega oli juurekasv 576 ettevõtet või 13,5%.

Tabel nr. 3 selgitab üksikasjaliselt, kuipalju 1935. aasta alguseks langes iga äriala kohta ettevõtteid välja ja kuipalju tuli juure 1935. aastal.

Teatan, et alates 15. sept. s. a. asub minu rätsepaäri ja inglise riide ladu

Vabaduspl. 10, krt. 1

(Majaomanike Panga majas, sissekäik A)

M. Andreesen

Telef. 430-54

Äride register

septembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Arnold Ahtmann, K.-Nõmme, autoveoäri.
2. Priidik Alas, Tallinn, Preesi 16, toiduainete-kauplus.
3. Mööbliäri A. Aljas ja Ko., Tallinn, Narva mnt. 8, täisühing, täisosanikud Arnold Aljas ja Johannes Laanekorb, osakapital Kr. 500.—
4. T. Anvelt, Kõo v., Võhma, restoraan, ärip. Tõnis Anvelt.
5. Robert Dunkel, Saue v., Jõgisuu as., talurahvatarvete- ja õllekauplus.
6. August Frosch, Tallinn, Hollandi 28, toiduainete-kauplus.
7. „Pansion Hohenhausen“ Metschyslav Herzack, Pärnu, Promenadi 6.
8. Johannes Itter, Pärnu, Pardi 28, toiduainete-kauplus.
9. Hilda Ivanov, Narva, Jaama 3—3, kudumistööstus.
10. Mänguasjadetööstus F. Joost, Tallinn, Pärnu mnt. 70, äripidaja Feliks Rudolf Joost.
11. Vassili Karusin, Laura al., segakauplus.
12. Helene Kauber'i kauplus, Polli v., segakauplus.
13. E. Kessler Raadiotehniline töökoda „Sirena“, Tartu, Riia 58, ärip. Erna Kessler.
14. A. Kiisk Kirjastus „Kalev“, Tartu, Ulikooli 26, ärip. Arseni Kiisk.
15. Ed. Kirhäiding, Tartu, Tolstoi 13-a, liha-kauplus, ärip. Eduard Kirhäiding.
16. Joh. Kleesment, Tallinn, Laadaplats 118, pudukauplus, ärip. alaealine Johannes Kleesment, eestkostja Nadežda Petermann.
17. H. Kont, Viljandi, Sakala pst. 16, toiduainete-kauplus, ärip. Herta Kont.
18. Ühing „Autotransport“ E. Kristen ja Ko., Tallinn, Veneturg, Kalevihoone nr. 6, kaubandus ja transport, täisühing, täisosanikud Erik Kristen, Johan Umbli ja Eduard Kullengo, osakapital Kr. 3.000.—
19. Julius Kristoving, Kakhva v., segakauplus viina- ja ollemüügiga.
20. Ernst Käo, Peri v., Põlva, liha-kauplus.
21. M. Käärt, Tartu, Võru 16, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Marie Käärt.
22. Hans Kõiva, Polli v., metsatööstus.
23. Heinrich Külm, Erastvere as., segakauplus.
24. Ilmar Laasi, Sindi, eluk. Pärnu, Seedri 5, ehitustööd.
25. Veera Leokene, Valga, Vabaduse 14, daamide kübaraäri.
26. Arnold Liiger, Liigvalla v., Vägeva al., teemaja.
27. K. Luks, Tartu, Kesk 27, toiduainete- ja piima-kauplus, ärip. Karl Luks.
28. V. Lumi, Tartu, Kauba 17, raadioladu, ärip. Voldemar Rudolf Lumi.
29. Emilie Lõoke, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 20, toiduainete-kauplus.
30. Restoraan „Liivalaia“ J. Malm, Tallinn, Liivalaia 53, ärip. Jüri Malm.
31. L. Mannus, Tallinn, Seebi 8, toiduainete-kauplus, ärip. Leida Mannus.
32. Keemia-tehniline laboratoorium „Imko“ J. Margolin & Co., Tallinn, Pärnu mnt. 60, täisühing, täisosanikud Jefim Margolin ja Kurt Lichtenstein, osakap. Kr. 1.000.—
33. Jaan Murmann, Särevere v., Kolu as., toiduainete-kauplus ühes riigiviina- ja ollemüügiga.
34. Karl Must, Tallinn, Oskari 56—6, paemurdmine.
35. V. Mõtte, Jõgeva, Mustvee mnt. 15, sepikoda, ärip. Voldemar Mõtte.
36. Emilie Niilo, Avanduse v., Simuna, pudukauplus.
37. Ermilde Oebius'e põllusaadustekauplus, Paide, Pärnu 40, prokurist piiratud volitusega Karl Oebius.
38. Andrei Oja „Valgus“, Pärnu, Martna 14, elektrilemendipatareitööstus.
39. E. Org, Tartu, Uueturu 24, karusnahakauplus, ärip. Edgar Org.
40. Eduard Otsmann, V. Vändra v., toiduainete-kauplus.
41. Johannes Paabo, kino „Central“, Tartu, Ulikooli 34.
42. Pesukauplus „Marion“ A. Pajuste, Tallinn, Lembitu 7, ärip. Anna Pajuste.
43. Eduard Pavlov, Tallinn, Toom-Kuninga 30, toiduainete-kauplus.
44. Anna Peterson, Tallinn, Imanta 45, toiduainete-kauplus.

45. A. A. Pitka, Tallinn, Vabaduspl. 7, välismaa tehaste esindused (teras, laskemoon, relvad, mitmesugused aparaadid j. m.), ärip. August Andreas Pitka.
46. A. Prima, Tartu, Suurturg 5, riideäri, ärip. August Prima.
47. Johannes Puhm, Tallinn, Oksa 8, saun.
48. Kuressaare Kaupmeeste Kaubaladu K. Põldemaa & Ko., Kuressaare, en-gros kaubalao pidamine ja en-gros kaupade müük Kuressaares ja Saaremaal asuvaile kaupmeestele ja mujal E. V. piires asuvaile kauband. ettevõtetele, täisühing, täisosanikud Kustu Põldemaa, Ado Põldemaa, Priidu Kivi, Aleksander Iõru, Oskar Kapsi, Richard Vessik, Johannes Berg ja Vladimir Kallas, osakap. Kr. 4000.—.
49. A. Reesik, Nõmme, Männiku tee 4, lihakauplus, ärip. Anton Reesik.
50. Vaibatööstus Ida Riisberg, Nõmme, Palli 5, pöranda- ja seinavaipade valmistamine.
51. Pilvi Roode, Tallinn, Sõjamäe 8, toiduainetekauplus.
52. K. Rosenbach, Tartu, Narva 29, toiduainetekauplus, ärip. Karl Rosenbach.
53. Kino „Mars“ V. Rosenberg ja R. Peep, Võru, Tartu tän., lepingühing, osanikud Valter Rosenberg ja Raimond Peep, osakapital Kr. 5.000.—.
54. Usaldusühing Torgsnab A. M. Rubinstein & Ko., Tallinn, Estonia pst. 13, kaubanduslik agentuur (tellimiste ja igasuguste saadetiste edasisaatmine Venemaal), usaldusühing, täisosanik Abram Maks Rubinstein, osakapital Kr. 1.000.—.
55. R. Rumjantsev, Narva, Posti 62, puuvillalõngakauplus, ärip. Roman Rumjantsev.
56. Elektri-, jalgratta-, raadiotarvetekauplus Jaan Saar, Tallinn, Pärnu 54.
57. A. Salu, Tartu, Kauba 15, toakingadetööstus, ärip. Artur Salu.
58. L. Sulalet, Vastseliina al., toiduainetekauplus, ärip. Liine Sulalet.
59. R. Suursoo, Tallinn, Olga 4, lihakauplus, ärip. Richard Suursoo.
60. Johannes Tallo, Tallinn, Koidu 110, toiduainetekauplus.
61. M. Tihomirov, Peipsiäärne v., koloniaalkauplus, ärip. Mihail Tihomirov.
62. Gustav Tobre, Petseri, Aia tän., puuladu ja metsamaterjalimüük.
63. A. Toom, Tartu, Võru 10, pudu- ja segakauplus, ärip. Anna Toom.
64. Eduard Ungru, Laitsna-Rogosi v., jahuveski ja laualõikus.
65. Jakob Ussiso, Vao v., Nõmme k., jahuveski.
66. Värdi Vainokivi, Rakvere, Narva t. 17, jahu- ja piüliladu.
67. Edgar Veltmann, Võhmata v., J.-Jaani, vilja ostu-müügiäri.
68. Georg Villig, Harku as., paemurd.
69. J. Võlli, Valguta v., segakauplus ühes riigiviina- ja õlle müügiga, ärip. Johannes Võlli.
70. M. Zeisik, Elva, Kõo tee, lukusepatööstus, äripidaja Mihkel Zeisik.
2. Herbert Aamisepp lõpetanud kudumisetööstuse Tallinnas, V. Ameerika 22—10, peab riidekudumisetööstust Tallinnas, Koidu 46 firma all „H. Aamisepp“.
3. Meta Adleri jalanõudekaupluse asukohaks on Rakvere, Tallinna 11 (enne Tallinna 9).
4. Anu Arrak jätkab äritegevust avades lihakaupluse Tallinnas, Valgevase 1.
5. Georg Buck, reisirjate laevaliinide esindused ja agentuuräri, kontori asukohaks on Tallinn, Rae-koja pl. 11 (enne S. Roosikrantsi 2).
6. Karl Dreier lõpetanud toiduainetekaupluse Tartus, Kesk 50, peab edasi samasugust kauplust Tartus, Söögiturg 5.
7. Carl F. Gahlnbäck, lõpetanud piimatalituse Oru vallas, peab edasi piimatalitust ja jahuveskit Sinalepa vallas ja laevakontorit ja piimasaaduste ja munade väljaveo ettevõtet Tallinnas, Uus 2.
8. Ida Goldmann lõpetanud pudukaupluse Tallinnas, S. Pärnu 8, peab kaubanduskontorit (pudukauba alal) Tallinnas, Reimani 17, firma all „Kaubanduskontor „Edu“ J. Goldmann“, kus prokuristik Nechemje Goldmann.
9. Dipl. ins. K. Griep & Co. pitsi- ja paelavabrik Tartus, P. Põllu 3, Tartu, uus täisühingu leping sõlmitud, osakapitaliks on Kr. 32.000.—, täisosanikuna juure tulnud Peeter Koll, täisosaniku Eduard Grünfeldti uueks perekonnanimeks on „Haljaste“.
10. Herta Hohnsbeen jätkab äritegevust avades Tapal, Jaama 1, lihakaupluse firma all „Lihakauplus ja vorstitööstus Central H. Hohnsbeen“.
11. Fanny Ilvese uueks nimeks on Fanny-Karoline Ilust ja tema Viljandis, Tartu 43, asuva toiduainetekaupluse firmaks on „F. Ilust“.
12. Sukatööstus „Ilka“ S. Jakobson & Ko. asukohaks on Tallinn, Roosikrantsi 4-b (enne Tatari 20).
13. Aleksander Jesse jätkab äritegevust avades mehaanika- ja masinaparanduse töökoja Tartus, Riia 86, firma all „A. Jesse“.
14. Liisa Johanson jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tartus, Mäe 41, firma all „L. Johanson“.
15. Karl-Lembit Justi uueks ees- ja perekonnanimeks on Lembit Vahur ja tema Tallinnas, Katusesepi 21, asuva soola- ja värske kala kaupluse firmaks on „Lembit Vahur“.
16. Erna Kerdo jätkab äritegevust avades toakingadetööstuse Tartus, Kauba 15.
17. Elmar Kiviõja jätkab äritegevust avades rätsepatöötua Tallinnas, Narva mnt. 23—5.
18. Rudolf Kruuk'i Tallinnas, Pärnu mnt. 72, asuva söögimaja firmaks on nüüd „R. Kruuk“.
19. Eduard Kuusing lõpetas toiduainetekaupluse Tallinnas, Preesi 16, teist samasugust kauplust peab edasi Tallinnas, Õie 28, firma all „Ed. Kuusing“.
20. Aktsiaselts C. F. Leihberg, Petseri, Kirikupõik 1, juhatuselt lahkunud Valter Hoffmann ja Leonhard H. Rosenkrantz, juhatusse liikmeteks valitud Adolf Pingell ja Max Hensell; Constantin Stude volitused kustunud, prokuura antud Ada Schults'ile. Põhikiri muudetud.
21. Marie Liivmanni uueks perekonnanimeks on Liivrand ja tema Tallinnas, Kopli 2-a, asuva pudukaupluse firmaks on „Marie Liivrand“.
22. Mihkel Lindeberg lõpetanud jalanõudetööstuse pidamise Põltsamaal, Jõgeva mnt. 15, peab edasi samas asuvat jalanõudeäri.

Registreeritud muudatused:

1. Arnold Heinrich Aamisepp lõpetanud Tallinnas, Valli 4, asunud kootud asjade ja lõngakaupluse, peab silmkudumisetööstust Tallinnas, V. Ameerika 22 firma all „A. Aamisepp“.

23. Johannes Maasikas jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Erne 15, firma all „J. Maasikas“.
24. Johannes Madvärk (enne Matverk) jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Kentmanni 28.
25. Marie Mathiesen'i lihakaupluse asukohaks on Nõmme, Vabaduse pst. 150 (enne Valdeki 42).
26. Georgi Miinini toiduainetekaupluse asukohaks on Narva, 6. Peetri 17 (enne Haigemaja 28).
27. Vennad Palk, Tallinn, Paldiski 25, pakk-kastide ja pakkimislaastutööstus, täisosanik Konstantin Palk ühingust lahkunud, täisosanikuks juure tulnud Henriette Ott, prokuristik on Eduard Palk.
28. Eesti Muusikaselts „Pandori“, Tallinn, juhatuse liige Adolf Kubo juhatusest lahkunud, tema asemele kutsutud Julius Rosenblatt.
29. Ida Paul lõpetanud paemurdmise Lasnamäel, Valge t., ja puuhoovi Tallinnas, Tatari 4, peab edasi põletispuudekauplust Tallinnas, Kopli 5.
30. „Elegant“ R. Pavlovsky ja J. Roggenbaum, Pärnu, Hommiku 2, siidsallide- ja kaelsidemetööstus, firmaks jääb R. Pavlovsky & Ko., kollektiiv-prokuratu antud Max Pavlovsky'le, Ado Laanele ja Johann Petermann'ile.
31. Richard Piibermanni lihakaupluse asukohaks on Tallinn, Härjapea 14 (enne Vase 7).
32. Adolf Päts avanud Tartus, Võidu 17, sadulsepa- ja reisitarveteäri, Tartus, Aleksandri 5, asunud sadulsepa- ja reisitarveteäri asukohaks on nüüd Tallinn, Viru 24, ja Tartus, Riia 2, asunud reisitarvete- ja sadulsepatööstuse asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Võidu 28, Tartu, samasugust tööstust peab veel Tartus, Aleksandri 5.
33. Aktsiaselts Regina, Tallinn, S. Tartu 45, juhatuse liige Hendrik Anton sen. surma läbi lahkunud, juhatuse kutsutud kandidaat Aleksander Sackfeldt.
34. Jaakob Roosimägi toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Koidu 92 (enne Saue v. Kanamäe k.).
35. Rudolf-Ferdinand Saarm jätkab äritegevust avades Tallinnas, Jõe 4, elektrimehaanikatööstuse firma all „Elektrimehaanikatööstus „Auto-Elektrik“ R. F. Saarm.
36. Maria Seppel jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Dunkri 19.
37. Osühisus E. Sporleder, Tallinn, Kalda 24, Georg Sommer sen. juhatusest surma läbi lahkunud, juhatuse valitud Herbert Günther.
38. Karl Suitsu lina- ja viljakaupluse asukohaks on Tartu, Jaama 103 (enne Narva 123).
39. Ida Tehver jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Pärnus, Laidoneri 22.
40. Martin Tiitsõ jätkab äritegevust avades Undla vallas, Undla asunduses elektrijaama.
41. Elisabeth Tombak jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Oskari 27.
42. Martin Tõnisson jätkab äritegevust avades Jõeval, Suur 13, jalanõudetööstuse firma all „M. Tõnisson“.
43. Alide Usberg jätkab äritegevust avades Tallinnas, Pärnu mnt. 126—1 silmkudumistööstuse.
44. Gunnar Albert de Verdier, mitmesugused esindused, asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 30—8 (enne Jaama 8—8).
45. Andres Viilo, Pala v., jahuveski, ärip. Andres Viilo surnud, äripidajaks on pärandustomp, kelle hooldajaks on Eduard Viilo.
46. Vladimir Vilm, kes peab Tallinnas, V. Posti 8—5 korgitööstust firma all „Korgitööstus „Korko“ V. Vilm“, täisealiseks saamisel annud üldise volikirja oma endisele eestkostjale Friedrich Müller'ile.
47. Linda Vinkler peab nüüd pudukauplust senise pudu- ja kirjutusmaterjalikaupluse asemel Tartus, Narva 67 (enne Riia 83), firma all „L. Vinkler Pudukauplus „ELVE““.
48. Marie Vuht avanud põllusaaduste ülesostu äri Pärnus, Riia mnt. 89, peab edasi autoveo äri E. V. piirides (eluk. Pärnu, Rähna 10).
49. Richard Vähki pagariäri asukohaks on Tapa, Jaama 7 (enne S. Turg 2).

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Rosalie Allev, Tapa, Apteegi 11, toiduainetekauplus.
- Heino Brikker, Vana-Kuuste v., Sipe k., segakauplus.
- M. Bärengrub, Tallinn, Falkpargi 18-a, lihakauplus, ärip. Marie Bärengrub.
- Felix Dunkel, Saue v., Jõgisuu k., toiduainetekauplus.
- Aleksander Erton, Tallinn, Imanta 45, toiduainetekauplus.
- Amalie Hansson, Tallinn, Kristine 24, lihakauplus.
- Mihkel Heinluht, Pärnu, Hommiku 19, lihakauplus.
- Jaan Heint, Erra v., Kiviõli, lihakauplus.
- Hotel „Peterburg“ Nikolai Hrisanfov, Narva, Viru 13, hotell-restoraan.
- Ivan Ivanov, Rakvere, Pikk 6, pruugitud asjade kauplus.
- Paul Jaanson, Türi, Viljandi 2, toiduainetekauplus.
- Rudolf Kaul, Porkuni v., Kullenga as., segakauplus ühes õlle- ja viinamüügiga.
- A. Kiisa, Narva, Joala 18, manufaktuurkauplus, äripidaja Amanda Kiisa.
- Marie Kirnmann, Nõmme, Turupl. 2, moeäri.
- Ida Kivirähk, Nõmme, S. Pärnu 67, toiduainetekauplus.
- Veera Korp, Valga, Vabaduse 41, söögimaja.
- Vassili Kruglov, Narva, Tollimaja 17, aiatööstus.
- Otto Kruus, Nõmme, Männiku tee 4, lihakauplus.
- Adele Kuulmann, Tallinn, Koidu 41, toiduainetekauplus.
- H. Küttis, Narva-Jõesuu, Vabaduse 31, pansion, ärip. Helene Küttis.
- Vanade riiete kauplus J. Lehmann, Viljandi, Kauba 1-a, ärip. Johann Lehmann.
- Ida Lepp, Elva, riide- ja puduäri.
- Anette Lill, Pärnu, Pardi 28, segakauplus.
- Otto Lundén, Särevere v., Kolu as., toiduainetekauplus.
- Elfriede Meinberg, Tallinn, Toom-Kuninga 30, toiduainetekauplus.
- Ida Mõtsnik, Tallinn, Oskari 27, toiduainetekauplus.
- A. Obrok, Narva, Joala 4, lihakauplus.
- „Estokast“ kastitööstus Kurt Paul, Tallinn, Niine 2—9.

29. Kondiitri- ja pagariäri V. Pohl, Tallinn, Lembitu 7, kondiitri- ja pagariäri ja -tööstus, äripidaja Valter Aleksander Pohl.
30. E. Rannik, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 20, toiduainetekauplus, ärip. Eduard Rannik.
31. Ella Rebane, Viljandi, Sakala pst. 16, toiduainetekauplus.
32. Emilie Saar, Tapa, Pikk 3, kohvik-söögisaal.
33. Sabin Sekerschitsky, Tartu, Kastani 17, toiduainetekauplus.
34. Marie Selter, Audru v., Doberan, kohvik-restoraan.
35. M. Siim, Tallinn, Jõe 4, elektro-mehaanika-töökoda, äripidaja Marta Siim.
36. Andres Tabur, Tallinn, Soo 2-a, toiduainetekauplus.
37. Joh. Tamm, Vao v., jahuveski, ärip. Johannes Tamm.
38. Julius Tooding, Räpina v., Linte k., segakauplus.
39. Hilja Uehendrik, Pärnu, Roosi 13, toiduainetekauplus.
40. O. Vinkman, Viljandi, Tallinna 5, seemne- ja aiatööriistade kauplus, ärip. Ottilie-Vilhelmine Vinkman.
41. Leena Vusvu, Tallinn, Hollandi 28, toiduainetekauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kangur, Gustav ja Põhjakas, Kati	20. V 36	R. T. lisa nr. 40 5. VI 36	Salu külas, Saare talus Urvaste külas, Liivaku t. Harjumaal, Keila v.
Toosens, Marie ja Lustholler, Bernhard .	23. V 36	"	"
Onni, Jakob ja abik. Martha Ado t.	2. V 36	R. T. lisa nr. 47 9. VI 36	Tartus, Lai 30.
Kasberg, Hans ja Kuiv, Adele	15. IV 36	R. T. lisa nr. 48 12. VI 36	—
Põldeots, Jakob Jaani p ja Nõmm, Ada Jaani t	28. IV 36	"	—
Karus, Marie Hansu t. ja Raudsepp, Jüri Jüri p.	25. XI 35	"	"
Uibo, Ludvig ja abik. Olga Kondrati t.	11. V 36	R. T. lisa nr. 50. 16. VI 36	Võrus, Jüri t. 5. Rootova v. Elvas, Uus t. 6. Pühajärve v.
Väiso, Rudolf-Mihkel ja abik. Mari Jüri t . .	19. V 36	"	Kuigatsi v.
Paltser, Emilie-Helene ja Kõiv, Johannes Peetri p.	16. V 36	"	Viljandis, Endla t. 20.
Tiri, Hugo ja abik. Johanna	2. VI 36	"	Mäo v.
Klemm, Eduard Jakobi p. ja Steinberg, Linda Juhani t.	14. X 36	"	Tallinn, Kaarli pst. 3. " U.-Tatari 19.
Virma, Rudolf ja Nortots, Linda Arturi t. Rassmann, Johannes ja abik. Salme	27. V 36 23. V 36	R. T. lisa nr. 51 19. VI 36 "	Harjumaal, Rapla v.
Luha, Erika ja Michelson, Theodor	10. VI 36	R. T. lisa nr. 52 26. VI 36	Tartus, Gustav-Adolfi 48.
Ferdmann, Samuel ja abik. Maria	18. V 36	"	Narvas, Eha t. 6.
Tšupilin, Georg ja Hippler, Elsa-Matilde .	5. V 36	"	Virumaal, Erra v.
Rotberg, Jüri ja Käi, Veera	13. VI 36	R. T. lisa nr. 55 7. VII 36	Tallinnas, Katusepapi 4—2 " Uus t. 16—26.
Joor, August ja Kõrve, Hildegard	17. VI 36	"	Tallinn, Endla 17—1.
Kiiver, Karl ja abik. Elsa-Leontiine	4. V 36	"	Mäetaguse v.
Vene, Hugo-Rinaldo ja abik. Juuli-Marie	3. V 36	"	Jõhvi v. Vasavere k.
Ploovits, Elmar-Ulrich ja Reimann, Meeta- Johanna	11. VI 36	R. T. lisa nr. 56 10. VII 36	Avinurme v. Lissi k.
Nolk, Karl Otto p. ja Aun, Hilda Karli t. . . .	5. VI 36	"	Tartus, Tööstuse t. 28.
Inglismann, Aleksander ja Sulg, Maria Mihkli t.	5. V 36	"	" Elisabeti t. 16.
Võime, Karl ja Ulanov, Klavdia	11. V 36	"	— Lilienlachi asund. Dolgaja-Niiva külas.
Jeener, Johannes ja Lilender, Alide Jaanit	6. VI 36	R. T. lisa nr. 57 14. VII 36	Tallinnas Jakobi t. 23. " Kunde t. 24.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kesper, Adolf ja Öpik, Veera, sünd. Skitalets Oederlin, Max ja abik. Euphrosine	6. IV 36 20. VI 36	14. VII 36 "	Tallinnas, Lätte 3. " S. Ameerika 12—1
Paabo, Leonhard ja Reiman, Elsa	18. VI 36	R. T. lisa nr. 58 17. VII 36	Tartus, Aleksandri 104. Raadi v.
Kolektor, Jakob ja abik. Reise	3. VI 36	R. T. lisa nr. 58 17. VII 36	—
Veldemann, Jaan ja Anton, Helene	22. VI 36	R. T. lisa nr. 59 21. VII 36	Viljandis, Laidoneri pl 1.
Kaseoru, Ernst-Johann Peeter ja Loona, Laine	26. VI 36	R. T. lisa nr. 60 24. VII 36	Tallinnas, Oskari t. 7-c. " Karu t. 12—1.
Juhanson, Karl ja Neljas, Alide	27. VI 36	"	" Kordese 2.
Värk, Irene ja Ilmas, Johannes-Erich	6 V 36	"	" Ao t. 6—1.
Hark, Edgar ja Korknobel	1 VII 36	"	Virumaal, Tudolinna. Tartus, Kooli t. 19.
Markson, August ja abik. Hilda	9. VI 36	"	Pärnus, Rääma t. 18.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Laevasõidu laenufondi seadus muutmisel.

Veeteede valitsuse poolt saadeti Kaubandus-tööstuskojale seisukoha võtmiseks laevasõidu laenufondi seaduse § 4 muutmise ettepanek, mis näeb ette toetuse andmist laenufondist laevade ehituseks Eestis kuni 25% ehitussummast.

Kaubandus-tööstuskoda asub seisukohal, et teraslaevade ehitusel ei oleks juuremaks riigile jõukohane ja asetaks laevaehituse väljaspoole normaalkõrvaltasapinda. Kui see küsimus tööstuse huvides peaks üles kerkima, vajaks see enne põhjalikku kaalumist.

Küll aga pooldab koda puust laevade ehitamist Eestis ja laevade ehitamiseks ja remontimiseks metsamaterjali andmist riigi metsadest samal alusel nagu asunikele antakse laenuhoonete ehitamiseks, s. o. taksihinnaga. Kui see on võimatu, tuleks laenu andmine läbi viia laevasõidu laenufondi kaudu sel teel, et fondist maksetaks ära materjali hinna vahe, mille võrra on laevaomanikult võetav hind harilikult metsamaterjali taksihinnast kõrgem. Selleks jatkaks ka laenufondil käsutada olevaist summadest.

Koja laevasõidu ringkonnad rõhutavad seejuures eriti, et kodumaa laevasõidule on väga tähtis, et ehitataks puust purjekaid (abimootoriga), kuna sel teel lahendatakse ka laevapere ettevalmistamise küsimus, mis nõuab sõitu purjelaevades. Teistes maades näiteks kulutatakse õige suuri summasid koolilaevade ehitamiseks ja ülalpidamiseks.

Oleks soovitatav, et seaduse muutmise viidaks läbi veel enne laevaehituse sesooni algust.

Kaupmees Martin Nurk Viljandis 50-aastane.

Viljandi kaupmees ja majaomanik Martin Nurk pühitses 20. sept. s. a. oma 50. sünni-

päeva. Juubilar on sündinud 20. sept. 1886. a. Kaarli vallas Saksamõisas müüriisepa pojana. Lõpetanud kihelkonna kooli, täiendas oma haridust edasiõppimise teel. Tegutsemist kaubanduse alal algas noormees 1903. a. õpipoisina Viljandis Martin Tusti naha- ja saapakaupluses, kus hiljem oli selliks ja ärijuhiks. Hoolsa töö ja edasipüüdlikkusega on M. Nurk juba 1910. a. peale jõudnud iseseisvaks äriomanikuks, esmalt kaas-, hiljem ainuomanikuks.

M. Nurk on üks Viljandi kaupmeeste seltsi asutajaist liikmeist ja oli ka selle esimene esimees. Oli linnavolinik ja on praegu Majaomanike Seltsi juhatuse liige Viljandis, Eesti Kirjanduse Seltsi ja Viljandi Eesti Hariduse Seltsi eluaegne liige ja tegev- või toetaja-liige paljudes teistes seltsides ja organisatsioonides.

Juubilar sai oma ärisõpradelt ja tuttavalt rohkesti õnnesoove ja kingitusi. Õnniteleme ka omalt poolt tublit ärimeest ja seltskonnategelast ja soovime talle edu tulevikuski.

Kaupade vahetus N. Venega.

Augustikuus läks Eestist N. Venesse kaupu kokku 110 vag. 623,2 tn., muuhulgas suuremal arvul elusloomi — 95 vag. 518 tn., tallanahka 3 vag. 25 tn., bituumenit 3 vag. 38 tn., segakaupa 3 vag. 1 tn., põlevkivi-bensiini 2 vag. 22 tn., vasikanahku 2 vag. 16 tn. ja muid kaupu vähemal määral.

Sama aja jooksul tuli N. Venest Eestisse kaupu kokku 824 vag. 56.658 tn., muuhulgas suuremal määral vana malmi 286 vag. 47.867 tn., põlevkivi 128 vag. 2302 tn., raudteerööpaid 70 vag. 1313 tn., superfosfaati 98 vag. 1445

tn., raua- ja terasepuru 46 vag. 657 tn., peenikest suhkrut 19 vag. 320 tn., keedusoola 28 vag. 412 tn., vana rauda 20 vag. 351 tn., rauda lattides 23 vag. 422 tn., kaolini 22 vag. 362 tn., uut malmi 14 vag. 240 tn., sordirauda 15 vag. 259 tn. ja muid kaupu üksikute vahemite viisi.

Ajutise läbikäigumaksu ettemaksu tähtaeg 1—10. oktoobrini.

Ajutise läbikäigumaksuga maksustatavatel ettevõtetel — s. o. esimese järgu kaubanduslikel ettevõtetel, linnades ja aleveis asuvail esimese kuue järgu tööstuslikel ettevõtetel, kõigil liiniveo-ettevõtetel, maiusainete-, karastusjookide- ja tekstiiltööstustel ning kõigil muudel kaubandus- ja tööstusettevõtetel, kui need kuuluvad aruandvate ettevõtete hulka, tuleb hiljemalt 10. oktoobrini s. a. tasuda Eesti Panga riigisummade jaoskonda või lähemasse E. Panga osakonda ettemaks läbikäigust, mis on saadud ajavahemikul 15. juunist 1936 kuni 30. septembrini 1936. a.

Ettemaksu alammääraks on viimati määratud läbikäigu alusel arvutatud ettevõtte läbikäigumaksu summast ettemaksuperioodi (käesoleval juhul 15. juunist — 30. septembrini) tegevusajale vastav proportsionaalne osa.

Ettemaksu tasumiseks erilisi teadaandeid maksuasutuste poolt ei saadeta.

Lähemad andmed ettevõtete ja läbikäikude kohta, millised ei kuulu maksustamisele ajutise läbikäigumaksuga, kui ka lähemad juhtnöörid ja korraldused maksu arutamiseks, samuti ka maksumäärad on välja kuulutatud Riigi Teatajas nr. 47 ja 52 käesolevast aastast.

Toiduainete turg.

London

Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri	sh. 88/- — 96/-
Daani	„ 100/-
Hollandi	„ 94/-
Eesti	„ 87/-
Rootsi	„ 94/-
Poola	„ 87/-
Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg	
Northern Manitoba	sh. 6/9
Rosario Santa Fe	sh. 8/-
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	
Good Canadian	sh. 16/-
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg	
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg	sh. 8/-
Linad, cif per tn.	
Livonian, Basis Risten	£ 65/-
Tows Soviet	„ 65/-

Või, Manchesteris 25. IX 36. a.

Eesti	sh. 103/- — 105/-
Läti	„ 103/- — 105/-
Soome	„ 111/- — 114/-
Rootsi	„ 112/- — 114/-
Daani	„ 121/- — 124/-
Uus Meremaa, finest	„ 104/-
„ „ first	„ 101/-

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest	7.12
Manitoba I, cif 100 kg eest term.	7.12
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term.	7.17

Rukis.	Rmk.	Või, Berliinis, 25. IX 36. a.	
La Plata, Hamburgis	4.30	Deutsche Markenbutter	Rmk. 130.—
" " Amsterdamis	4.25	Feine Molkereibutter	" 127.—
Suhkur, cwt. (50 kg.), toores . . . sh.	4/3—4/7 ¹ / ₂	Molkereibutter	" 123.—
Riis	Rmk. 10.50	Landbutter	" 118.—
		Kochbutter	" 110.—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	12. IX	14. IX	15. IX	16. IX	17. IX	18. IX	21. IX	22. IX	23. IX	24. IX	25. IX
Frank . . .	76.85	76.91	76.91	76.88	76.94	76.91	76.94	76.94	76.98	76.945	76.66
Dollar . . .	5.0593	5.0643	5.0656	5.0618	5.0668	5.0631	5.0643	5.0668	5.0693	5.0650	5.0412
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900
Saksa mark .	12.570	12.590	12.590	12.585	12.590	12.585	12.590	12.615	12.625	12.605	12.575
Soome mark	226.93	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.93	226.93	226.87	226.87	226.87
Floriin . . .	7.4525	7.46	7.4650	7.4575	7.4625	7.46	7.4650	7.4825	7.4925	7.4875	7.4725
Liira	64.37	64.37	64.37	64.31	64.43	64.37	64.37	64.43	64.46	64.46	64.37
Helveetsia fr.	15.527	15.542	15.542	15.540	15.552	15.542	15.542	15.557	15.562	15.557	15.595
Tšehhosl. kr.	122.43	122.50	122.43	122.37	122.56	122.43	122.50	122.50	122.62	122.62	122.—
Belga	29.957	29.965	29.985	29.975	29.985	29.980	29.982	30.—	30.007	29.980	29.880
Peseeta . . .	46.—	45.400	44.250	44.500	44.500	44.500	44.300	44.500	44.200	44.100	44.100
Šilling	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.81	26.75
Slott	26.87	26.87	26.87	26.87	26.87	26.87	26.87	26.87	26.93	26.93	26.75
Pengo	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—	27.—
Latt	15.25	15.37	15.37	15.37	15.37	15.37	15.37	15.37	15.37	15.37	15.25
Eesti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt	29.87	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—
Tšerv	25.62	25.64	25.64	25.62	25.65	25.64	25.64	25.64	25.66	25.64	25.52
Höbe p/unts	19 ⁹ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ¹ / ₂	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ¹ / ₂	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ¹ / ₂
Kuld p/unts	137 sh. 6 d.	137 sh. 5 d.	137 sh. 4 d.	137 sh. 6 ¹ / ₂ d.	137 sh. 4 d.	137 sh. 5 ¹ / ₂ d.	137 sh. 4 d.	137 sh. 4 ¹ / ₂ d.	137 sh. 2 ¹ / ₂ d.	137 sh. 3 d.	137 sh. 9 ¹ / ₂ d.
Plaat. p/unts	255/-										

	B E R L I N										
	14. IX	15. IX	16. IX	17. IX	18. IX	19. IX	21. IX	22. IX	23. IX	24. IX	25. IX
Naelsterling .	12.605	12.61	12.395	12.61	12.60	12.61	12.615	12.61	12.625	12.625	12.60
Frank	16.39	16.39	16.39	16.39	16.385	16.39	16.395	16.395	16.395	16.40	16.395
Dollar	2.49	2.49	2.489	2.49	2.489	2.49	2.490	2.490	2.490	2.492	2.492
Rootsi kroon	64.97	65.—	64.93	65.—	64.93	65.—	65.02	65.—	65.07	65.07	64.95
Daani kroon	56.27	56.29	56.23	56.30	56.25	56.29	56.32	56.30	56.36	56.36	56.25
Norra kroon	63.33	63.36	63.28	63.36	63.32	63.36	63.38	63.36	63.43	63.43	63.31
Soome mark	5.56	5.56	5.555	5.56	5.56	5.56	5.56	5.56	5.57	5.57	5.56
Floriin	168.91	168.92	168.89	168.92	168.85	169.—	169.06	168.98	168.45	168.45	168.23
Liira	19.59	19.59	19.59	19.59	19.59	19.59	19.59	19.59	19.57	19.57	19.57
Helveetsia fr.	81.11	81.09	81.05	81.07	81.03	81.07	81.10	81.09	81.04	81.04	81.03
Belga	42.07	42.06	42.04	42.05	42.03	42.05	42.07	42.06	42.07	42.07	42.10
Latt	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr. . . .	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

	Kroonid.			Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski saadused.		"Eesti parem"	100 kg	45.—
Nisupütl: (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga)		"Granular"	"	42.—
"Sampo"	100 kg.	Poolsõre	"	45.—
"Kungla"	"	Sõre	"	46.—
"Kalev"	"	Manna (hind üh. val e pv. kotiga)	"	46.—
		Rukki jahu	100 kg.	14.70—15.50
		Rukkipütl	"	22.50
		Kaerahelbed (hind valge pv. kotiga)	"	32.—

	Kroonid.		
A/S. Rotermanni teh.		Takud Codilla I	1 kg. —.60
Jahud: rukki	100 kg. 14.80	" " II	" —.48
" " püül	" 18.60—21.—	" ehituse	" —.17
" nisu, pehme — sõre	" 18.00—45.—	Õlilinasemned, % baas	100 kg 18.00—19.—
Nisu, " Vene	" 22.00—23.—	Linaseemned, külvi, % baas	" —
Rukis	" 12 — 13 ^{1/2}	Kivistüsi, sepa, Yorkshire, 2 korda pestud, fr. Tallinn	1000 kg 28.—
Kaerad, toidu	" 12.—	Kivistüsi auru, Newcastle " " " "	" 25.50
Odrad, õlle	" —	" " saksa " " " "	" —
" toidu	" 13.00—15.00	Koks, kütte	" —
Riis, Burma II	" 44.50—45.50	" gaasi, Tallinna gaasivabr. " " " "	" 50.—
Kartulid, piirituse	" —	Kütteturvas (riigi turbatööst.) " " " "	" 9.—
" vabriku	" —	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto " " " "	" 8.—
" söögi	" —	Kütteõli	100 kg 4.60 (v. 5.—)
Kartulitärklis „Supérieur“	" 26.00—28.—	Raskeõli	" 7.25 (v. 5.—)
Siirup, kartuli, 42%	" 28.00—30.—	Estobituumen A. B. C (gudrong) 100 kg.	" 8.75
Glükooos	" 28	" " " " " " " "	" 8.75
Margariin, kodumaa	" 70.00—80.—	" " " " " " " "	" 9.25
Juust, „schveitsi“, kodumaa	1 kg. —	Katuselakk, " " " "	" 4.75 (v. 5.—)
Kakao, Hollandi	" 1.80—2.40	Fenolaat, tünnes, netto	" 4.75 (v. 5.—)
" Eesti	" 1.00—2.30	Karbolineum „Estokarbolineum“	" 9.75—10.75
Kohv, Rio, Santos jne.	1 kg. 4.35—5.—	A. B, netto	" (v. 8.—)
" Kesk-Ameerika sordid " " " "	" 6.50—7.50	„Estokarbolineum“ C, netto	" 7.75 (v. 8.—)
Tee, laht. oransh Pekoe, Tseilon " " " "	" 5.50—6.—	Raualakk, tünnes, netto	" 16.75 (v. 8.—)
Tee, laht., oransh Pekoe, Java " " " "	" 5.00—5.50	Imbutusõli A, netto, tünnes	" —
Suhkur, peenike, Inglise Poola " " " "	100 kg. 42.75—43.—	" B " " " " " "	" —
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun " " " "	" 2.50	" C " " " " " "	" 5.25 (v. 5.—)
Irboska ja Narva	" 2.50	Tolmuõli	100 kg. 5.— (v. 5.—)
" lahtine, Saksa, fr. Tallinn " " " "	" 2.30	Asfaltmastiks	" 5.25
" " vene " " " "	" 2.00—2.10	" emulsioon	" 9.25
" " hispaania meresool " " " "	" —	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr. 0.30
Heeringad,		Autobensiin " " " "	" 0.26
Šoti „Matties“, I sort, tünn sama koorma viisi " " " "	48.—49.—	Diiselmootornafta	1 kg. 0.10
" " vaguni viisi " " " "	" —	Mootorpetrooleum, fr. iga sihtj. " " " "	" 0.11
Šoti „Matfulls“ I sort " " " "	" 52.—53.—	" -nafta	" 0.10
" „Matfulls“ II s. " " " "	" 51.00—52.00	Raud, sordi	100 kg. 14.00
A-s. Kalandus " " " "	" 37.—	" latt	" 14.00
" „Matties“ " " " "	" 39.—	" vits	" 18.00—18.50
" „Matfulls“ " " " "	" 41.—	" plekk	" 18.00—26.—
" " " " " " " "	" —	" plekk, tsingitud	" 31.00—35.—
Liha, sea, I sort	1 kg. 00.85	" talad	" 14.50
Liha, looma, I sort	" 00.25—00.44	Teras, vedru	" 23.00—25.—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg. 13.50	" valu	" 80.00—90.—
" päevalille " " " "	" —	" talla, ree	" —
" karjasõöt	" —	Inglitina	" 420.—440.—
Sojatangud	" 14.75	Seatina	" 38.—40.—
Nisukliid	" 9.50	Vaskplekk, punane	" 135.—180.—
Puuvillane riie, Bjas, netto . . mtr.	0.49.5—0.62.5	" valge	" 120.—160.—
" " Mitkal " " " "	0.36.5—0.47.5	Tsinkplekk	" 63.00—75.—
		Masinaõli, " " " "	" 20.00—21.—
		Mootoriõli, ameerika	" 35.00—60.—
		Autoõli, poola	" —
		" ameerika ja daani	" 42.00—105.—
		O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkiviküt-	
		teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg 45.00—50.—
		Linaseemneõli	100 kg 71.00—73.—
		Värnits	" 70.00—72.—
		Tsilindriõli, Ameerika	" 29.00—43.—
		Nafta, Vene	" 10.00—11.—
		" Ameerika	" 10.00—10.50
		" Poola	" 10.00—10.50
		Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid " " " "	" 11.50—12.50
		" Ameerika " " " "	" 11.50—12.50

Linahindade noteerimise komisjon noteeris 28.VIII 1936. a. järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Muajal Eesti ¹
Lina, ristna R	100	99
hoffsdreiband HD	91	90
dreiband D	82	81
ordinäärdreiband OD	71	70
liivi ordinäärdreiband LOD	60	59
takupraak H	48	47

Tendants: kindel.

	Kroonid
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l.	— .26
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“, tsistern. fr. Tall., ühes teedemaks.	— .29
Bensiin, I s. välisbensiin . . . 100 kg	40.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall. h/1	32.00—34.00
Pesuosoda, kodumaa 100 kg	8.50—9.—
Seebikivi ”	27.—29.—
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.—
” tsinkvalge, välism. ”	0.40—0.44
” tinavalge, ”	0.75—0.80
” ooker, ”	0.19—0.30
Paber, rotatsiooni 100 kg.	23.20

Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg fr. Rakvere	6.45
paberkottides	5.95
Kriit, tootes 100 kg.	4.15—4.40
” pestud ”	4.15—4.40

Kivitõrv ”	14.00—24.00
” Riigi põlevkivitööst. ”	9.25
Puutõrv ”	15.00—16.00
Lubi ”	2.55—3.—

Kips tükkides, fr. vagun Irboska 1000 kg.	—
” jahvatatud ” ” ”	15.—
” krohvimise fr. Tallinn ”	32.00
Telliskivid, I s., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	—
Silikaat, I s., fr. vabrik ”	36.00—37.00

Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	126.—
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s. ”	2.40—2.60

	Kroonid.
Palgid: kuusk ja mänd . . . thm. kr.	13.00—14.—
Pakud, kuuse thm. ”	—
” kase thm. ”	14.00—24.—
” lepp, I sort ”	32.—
” ” II sort ”	20.—
” haab, I ” ”	35.—
” ” II ” ”	25.—

Saetud materjal, plangud + 25% laudu	—
” kuusk u/s	31.—
” ” IV sort.	26.50
” mänd u/s	32.—
” ” IV s	27.50

Kastilauad	45.00—47.00
Krohvilistud	25.00—31.00
Paberipuu r.-m.	6.—
Toepuu ”	4.50

Tendents: kindel.

Lambavill. 15. VIII 36.	
I sort 1 kg Kr.	3.55
II ” ”	2.80
III ” ”	2.05

Puuvill. Liverpooli börs.

American Fully Middling inglise nael (lbs) eest ingl. pennides (d) loko. 7.06, sept. 6.72, okt. 6.59, det. 6.49, jaan. 6.50, märts 6.48, mai 6.43	
---	--

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 11. IX 1936. a. Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	Sisesturu hinnad.
60—72kg	0.90	0.85	0.79		
55,5—59 ”	0.85	0.81	0.75		
72,5—75 ”					
50—54,5 ”	0.81	0.77	0.74		
75,5—80 ”					

Kanamunad. Tendents: siseturumunadel: vaikne, ekspordtmunadel: püsiv.

Kanamunade hinna noteerimise komisjon noteeris 11. IX 1936. a. järgmised kanamunade hinnad: 1 kg ekspordtmune, hind franko kogumispunkt Kr. 0.80, koos juuremaksuga hinnad franko kogumispunkt Kr. — kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures	Kr. 0.40	kümme
55 ” ” ” ” ” ”	0.44	”
60 ” ” ” ” ” ”	0.48	”

1 kg siseturu mune Kr. —, mis vastab:

40—50 gr. raskuste munade juures	Kr. 0.30	kümme
üle 50 ” ” ” ” ” ”	0.35	”

Või. — Tendents: vaikne. I s. 1 kg kr. 1.56, mison tulnud sisse 7.—13. IX s. a.

Piim. Noteerimise komisjon noteeris 14. IX 36. a. talupidajate poolt müüdava piima hinnaks Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	10 senti ltr.
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	9 ” ”
2 valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	9 ” ”
2 valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	7—8 ” ”

Aiasaadused. Aiasaaduste hindade noteerimise komisjoni koosolekul 28. VIII 1936. a. noteeriti: Sibulad, ekspordkõlvulised, fr. kogumisp. 11—12 s. kg Tendents: vaikne.

Sigurid, ” ” ” ” 14 s. kg Tendents: vaikne.

Õunad, ekspordkõlvulised fr. Tallinn 24—25 s. kg Tendents: selgusetu.

Pohlalad 13—14 s. kg Tendents: kindel.

Lina **Prahid.**

Tallinn — Stettin 1000 kg.	sh	26/—
” — Gent ”	”	27/6
” — Dundee ”	”	37/6

Puumaterjalid. **Standard**

Tallinn— London ”	sh	30/— n.
” — Hull ”	”	36/— gr.
” — Southampton ”	”	”
” — Manchester ”	”	40/—
” — Grangemouth ”	”	28/—
” — Belfast ”	”	42/6
” — Dundee ”	”	29/6
” — Antwerpen ”	”	33/6
” — Gent ”	”	33/6
” — Rotterdam ”	”	31/—
” — Amsterdam ”	”	34/—

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg	rmk. 18.00—30.—
” — London 1016 kg	sh 17.00—40.—
” — Stokholm 1000 kg	rkr. 11.00—30.—
” — Stettin, või,	tünn rmk. 1.50
” — London ”	sh. 2/6

Keemiatööstus

Th. Tiilmann

Soovitab oma tööstusest:

vankrimääret, tavotti, pesu-
soodat, rohelist seepi ja
veesaapamääret „Hülge“

TALLINN,

Tulika 11.

Telef. 431-52

Eesti Metsa ja Tselluloosi A-ü.

peakontor asub

Pärnu maantee 10

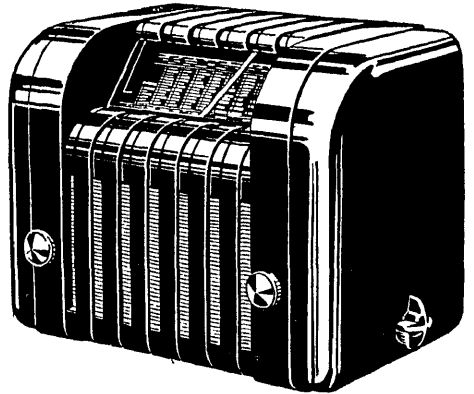
Krediitpanga majas.

Juhatuse telef. 429-96.

KAUGEL EES

KONSTRUKTIIVSE KÜPSUSE,
HELI LOOMUTRUUDUSE JA
ELEGANTSE VÄLJANÄGEMISE
POOLEST

**KÕIKIDEST TEISTEST
RAADIOAPARAATIDEST ON**

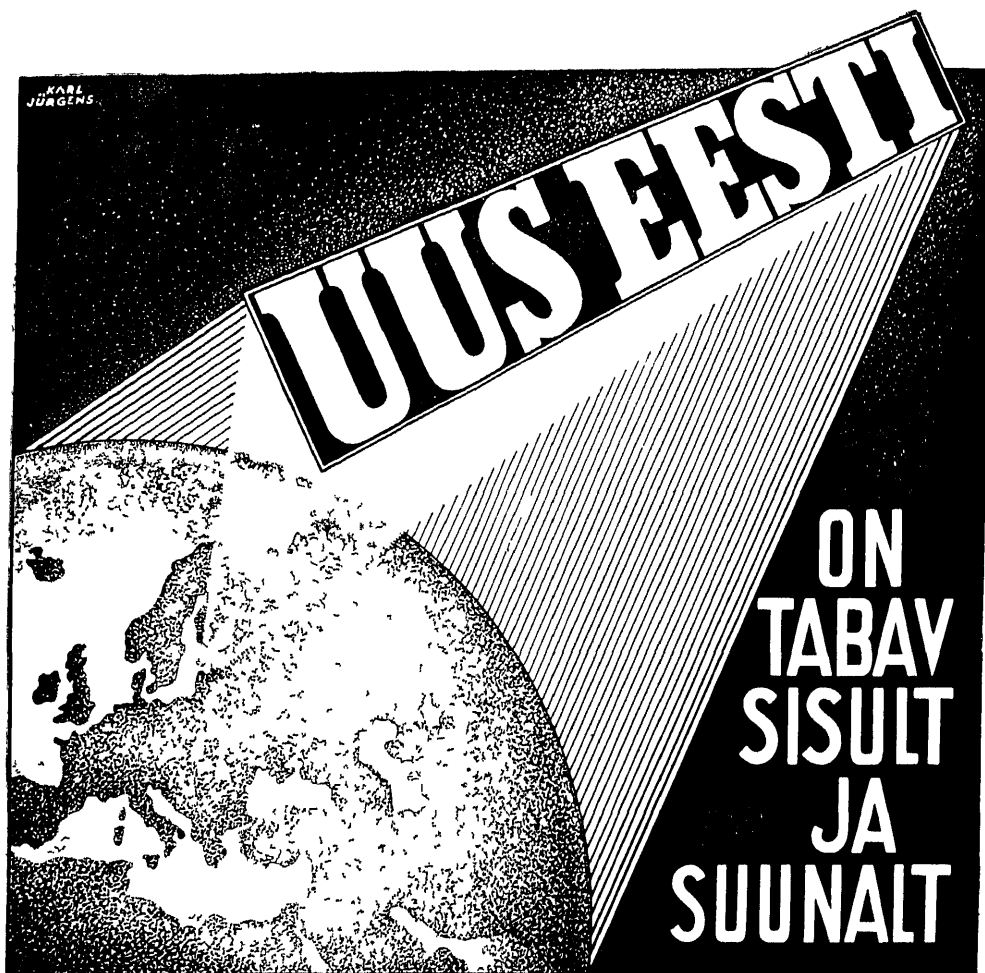

BLAUPUNKT

Teie võile nüüd juba saada Kr. 295.— eest 6-lambilise, 6 häälestusahelaga
3 lainealaega **Blaupunkt'i**. Kuidas Te võiksite rahuliku südamega raadio-
aparaadi eest maksa 350—400 kr., enne kui Te pole kuulnud **Blaupunkt'i**?

PEAESINDAJA: **A.-S. TORMOLEN ja Ko, TALLINN**

MÜÜGIKOHAD KÕIKIDES SUUREMATES LINNADES

„UUS EESTI“

veergudel kirjutavad parimad jõud igalt alalt:

- 1 Suurte kogemustega erikirjasaatjad on välismaail kõigis tahtsamates keskustes
- 2 Kodumaa sündmuste jälgimiseks on lehel laialdane kaas-fooliste võrk üle terve maa.
- 3 Lehel on palju eriosakondi, kus erikusimusi valgustavad vastavate alade vilunud eriteadlased. Iseseisvad osakonnad on majandusküsimustele, kirjandusele, kunstile ja kultuurile, spordile, naistele, samuti on lehes noorsoonurk, filminurk, põnev romaan ja rohkesti pilte.

Kes loeb, on rahul ja tellib „UUS EESTI“